

ESQUEMES DE NORMATIVA COMPTABLE

Curs 2020-2021

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Grau Administració i Direcció Empreses
Facultat Economia i Empresa
Universitat de Barcelona

Dr. Javier Osés García

Títol: Esquemes de normativa comptable. Curs 2020-2021

Autor: Javier Osés García

Aquesta obra està subjecta a llicència [Creative Commons Reconeixement-NoComercial-CompartirIgual 3.0 Espanya License](http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/es/deed.ca) que permet copiar, distribuir i comunicar públicament l'obra sempre que especifiqui l'autor i el nom de la publicació i sense objectius comercials. També permet crear obres derivades, sempre que siguin distribuïdes amb aquesta mateixa llicència. <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/es/deed.ca>

Sou lliure de:

- copiar, distribuir i comunicar públicament l'obra
- **Remesclar** - transformar l'obra

Amb les condicions següents:

- **Reconeixement** - Heu de reconèixer els crèdits de l'obra de la manera especificada per l'autor o el llicenciador (però no d'una manera que suggereixi que us donen suport o recolzen l'ús que feu de l'obra).
- **No comercial** - No podeu utilitzar aquesta obra per a finalitats comercials.
- **Compartir Igual** - Si altereu o transformeu aquesta obra, o en genereu obres derivades, només podeu distribuir l'obra generada amb una llicència idèntica a aquesta.

Aquest document conté un resum esquematitzat de les principals normes legals que regulen la comptabilitat empresarial a Espanya. Després de descriure un panorama general d'aquesta normativa es repassen les qüestions més rellevants del contingut del Pla General de Comptabilitat i del Pla general de Comptabilitat de Pimes, en particular de les seves dues primeres parts, és a dir el marc conceptual i les normes de registre i valoració.

Per a la necessària selecció practicada en preparar aquest resum hem aplicat les limitacions i orientacions del contingut del Pla Docent de l'assignatura COMPTABILITAT II del Grau en Administració i Direcció d'Empreses que s'imparteix a la Facultat Economia i Empresa de la Universitat de Barcelona.

Així les normes que no són objecte d'estudi en aquesta assignatura no s'han inclòs en aquest document, sota la voluntat de que pugui servir com a material docent per al desenvolupament de les classes i sigui d'ajut als estudiants per a l'assimilació i correcta aplicació de la normativa actualment en vigor.

Per al curs 2020-21 s'ha de considerar que ha estat publicat un projecte de real decret que modificarà els continguts del Pla General de Comptabilitat i, en menor impacte, també el Pla General de Comptabilitat de Pimes. Es veuran especialment afectats els apartats de "actius financers", "passius financers" i "ingresos per endes i prestacions de serveis". Les propostes del projecte de real decret han estat incorporades als diferents apartats afectats en aquest document, quan s'han considerat significatives.

ÍNDEX

ANTECEDENTS NORMATIUS	5
ANTECEDENTS A LA UNIÓ EUROPEA	5
Principals normes comptables	5
Fites en l'harmonització	5
Normatives sobre NIIF publicades per la Unió	6
ANTECEDENTS A L'IASB	7
Origen de l'IASB	7
Impuls de les normes i naixement de l'IASB	7
ANTECEDENTS A ESPANYA	8
Referències històriques	8
L'harmonització amb la Unió Europea.....	8
NORMES COMPTABLES EN VIGOR	10
NORMATIVA COMPTABLE	10
Normes comptables espanyoles. El Codi de Comerç	10
Normes comptables espanyoles. Llei de Societats de Capital	11
Normes comptables espanyoles. Altres regulacions.....	11
PLA GENERAL DE COMPTABILITAT	11
El PGC i el PGCPIMES	12
Límits per aplicació de normes	12
Estructura del PGC	14
MARC CONCEPTUAL	15
Comptes anuals i imatge fidel.....	15
Requisits de la informació.....	15
Principis comptables	15
Elements dels comptes anuals.....	16
Criteris per al reconeixement.....	16
Criteris de valoració	17
Principis i normes de comptabilitat	17
NORMES DE REGISTRE I VALORACIÓ	19
NORMES SOBRE IMMOBILITZAT MATERIAL	19
Criteri de valoració inicial	19
Criteri de valoració posterior	20
Amortitzacions i deterioraments	20
Baixes d'actius.....	21
Inversions immobiliàries	21
NORMES SOBRE IMMOBILITZAT INTANGIBLE	22
Criteri de valoració inicial	22
Criteri de valoració posterior	22
Cas particular. Investigació i desenvolupament	22
Cas particular. Propietat industrial (i intel·lectual)	22
Cas particular. Fons de Comerç	23
Cas particular. Drets de traspàs.....	23
Cas particular. Aplicacions informàtiques	23

NORMA SOBRE ACTIUS NO CORRENTS MANTINGUTS PER A LA VENDA	24
Criteri de classificació	24
Criteri de valoració inicial.....	24
Criteri de valoració posterior	24
NORMA SOBRE ARRENDAMENTS	24
Definició d'arrendament.....	25
Classificació d'arrendaments	25
Comptabilització de l'arrendament financer per l'arrendatari	25
Comptabilització de l'arrendament operatiu per l'arrendatari	25
NORMA SOBRE ACTIUS FINANCERS	25
Definició d'actius financers.....	26
Classificació d'actius financers.....	26
Actius financers mantinguts per negociar.....	27
Altres actius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys	27
Actius financers disponibles per a la venda	28
Actius financers mantinguts fins al venciment.....	29
Préstecs i partides a cobrar	29
Inversions en el patrimoni d'empreses del grup, multigrup i associades	30
Reclassificacions i baixes d'actius financers.....	31
Actius financers en el PGCPIMES	32
Actius financers en el projecte de Real Decret de Reforma del PGC	33
NORMA SOBRE EXISTÈNCIES	35
Criteri de valoració inicial.....	35
Criteri de valoració posterior	35
Deterioraments de valor.....	35
Mètodes d'assignació de valor	36
NORMA SOBRE SUBVENCIIONS, DONACIONS I LLEGATS	37
Criteri de classificació i reconeixement	37
Valoració.....	37
Criteris d'imputació a resultats.....	37
NORMA SOBRE PATRIMONI NET.....	38
Definició d'instruments de patrimoni.....	38
Tractament dels negocis sobre instruments de patrimoni propis	38
Instruments financers compostos	38
NORMA SOBRE PROVISIONS I CONTINGÈNCIES	38
Definició.....	39
Valoració inicial	39
Valoració posterior	39
NORMA SOBRE PASSIUS FINANCERS	39
Definició de passius financers.....	40
Classificació de passius financers	40
Passius financers mantinguts per negociar	41
Altres passius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys.....	41
Dèbits i partides a pagar	42
Reclassificacions i baixes de passius financers	42
Passius financers al PGCPimes	42
Passius financers al projecte de Real Decret de Reforma del PGC	43
NORMA SOBRE OPERACIONS EN MONEDA ESTRANGERA	44
Definició de transaccions en moneda estrangera.....	44
Valoració inicial	44
Valoració posterior de partides monetàries.....	44
Valoració posterior de partides no monetàries.....	44
Cas particular de valoració	45
Moneda funcional diferent de l'euro	45
NORMA SOBRE IMPOST SOBRE EL VALOR AFEGIT (IVA)	46
Tractament inicial de les quotes suportades	46
Tractament posterior de les quotes suportades	46
NORMA SOBRE IMPOST SOBRE BENEFICIS	47
Definició d'impost sobre beneficis.....	47
Impost corrent	47
Impost diferit. Diferències temporànies.....	47
Impost diferit. Passius per impostos diferits.....	48
Impost diferit. Actius per impostos diferits	48
Despesa o ingrés per impost sobre beneficis.....	49
NORMA SOBRE INGRESSOS PER VENDES I PRESTACIONS DE SERVES	50
Criteris de valoració	50
Criteris per al reconeixement de vendes.....	50
Criteris per al reconeixement de prestacions de serveis	50
Ingressos pe vendes i prestacions de serveis en el projecte de Real Decret que reforma el PGC.....	51
NORMA SOBRE CANVIS EN CRITERIS COMPTABLES, ERRORS I ESTIMACIONS COMPTABLES.....	52
Ajustaments retrospectius.....	52
Ajustaments prospectius.....	52

ANTECEDENTS NORMATIUS

ANTECEDENTS A LA UNIÓ EUROPEA

Principals normes comptables

Les principals normes emeses per la Unió Europea que tenen transcendència comptable són les següents dues:

1. Directiva 2013/34 del Parlament Europeu i del Consell de 26 de juny de 2013 sobre els estats financers anuals, els estats financers consolidats i altres informes afins de certs tipus d'empreses, per la qual es modifica la Directiva 2006/43/CE del Parlament i del Consell i es deroguen les Directives 78/660/CEE i 83/349/CEE del Consell que havien estat en vigor fins 2013 i que havien estat el pilar de la regulació comptable a la UE durant tot el període de la seva vigència.
2. Directiva 2006/43/CE del Parlament Europeu i del Consell de 17 de maig de 2006 relativa a la auditoria legal dels comptes anuals i dels comptes consolidats, per la qual es modifiquen les Directives 78/660/CEE i 83 / 349/CEE del Consell i es deroga la Directiva Vuitena 84/253/CEE (de 10 d'abril de 1984) del Consell. Aquesta norma regula l'exercici professional de l'auditoria i actualitza alguns aspectes de les dues anteriors

Veiem que les normes de contingut comptable més importants a la Unió Europea es van emetre en les dècades de 1970 i 1980, encara que s'han revisat al 2006 i 2013.

Aquestes directives persegueixen un interès harmonitzador en l'àmbit de la seva aplicació, els països membres de la Unió. S'entén que en promoure uns comptes anuals més homogènis i elaborats amb els mateixos criteris, es faciliten les possibilitats d'inversió de les empreses entre països, eliminant barreres a la lliure circulació de capitals.

Fites en l'harmonització

Ampliar l'harmonització comptable, emetent un major nombre de normes amb ampli rang d'aplicació, és una antiga voluntat de la Unió que ha passat per les següents fites:

- a) Comunicació de la Comissió Europea de 14 de novembre de 1995 "Harmonització Comptable: Una nova estratègia de cara a l'harmonització internacional"
En aquest document la Unió Europea es planteja adoptar unes mesures que garanteixin que les normes internacionals existents siguin coherents amb les directives comunitàries, tant en el moment inicial de la seva aprovació com a moments posteriors. És un enunciat de les intencions de la Unió en el camp comptable i dels millors camins per aconseguir-ho
- b) Comunicació de la Comissió Europea al Consell i al Parlament europeus de 13 de juny de 2000 "L'estratègia de la Unió Europea en matèria d'informació financera: El camí a seguir"
En aquesta Comunicació ja es concreten qüestions sobre la manera com s'aconseguirà l'harmonització
 - L'objectiu fonamental de l'harmonització serà assegurar la negociació de valors en els mercats financers internacionals i de la Unió Europea d'acord a un sol grup de normes sobre informació comptable
 - L'organisme que emetrà les normes aplicables a la Unió Europea serà l'IASB
 - S'indica que cal la creació d'un mecanisme europeu específic, que doni cobertura legal a la utilització de les normes de l'IASB en la Unió salvaguardant la conformitat amb les Directives. A més es necessiten mecanismes que assegurin el compliment d'aquestes normes en cada Estat membre

Un cop determinada l'estratègia i els passos a seguir per a l'harmonització de la normativa comptable, l'Unió comença la publicació de les normes que posen en pràctica el procés.

Normatives sobre NIIF publicades per la Unió

Directiva 2001/65/CE del Parlament Europeu i del Consell de 27 de setembre de 2001 per la qual es modifiquen les Directives 78/660/CEE , 83/349/CEE i 86/635/CEE pel que fa a normes de valoració aplicables en els comptes anuals consolidats de determinades formes de societat, així com dels bancs i altres entitats financeres, més coneguda com a Directiva del valor raonable

Amb aquesta Directiva s'exigeix als Estats membres que introdueixin en les seves legislacions com a criteri de valoració el valor raonable per a determinats actius i passius financers, sobre els quals hi ha un consens d'aplicació. Aquesta és la primera directiva que introdueix criteris continguts en les normes emeses per l'IASB per a la seva aplicació en tota la Unió, tot i que és veritat que s'aplica a qüestions molt concretes i limitades

Reglament (CE) número 1606/2002 del Parlament Europeu i del Consell de 19 juliol 2002 relatiu a l'aplicació de les normes internacionals de comptabilitat

Més conegut com el Reglament d'aplicació de les NIC, en aquest Reglament es regula que les NIC emeses per l'IASB i que hagin estat aprovades per la Unió Europea són aplicables obligatòriament per als exercicis financers que comencin a partir de l'1 gener 2005 en la formulació dels comptes anuals consolidats de les societats els valors de les quals, a la data de tancament de balanç, hagin estat admesos a cotització en un mercat regulat de qualsevol Estat membre

Sense perjudici d'això, es preveu una extensió en l'aplicació de les normes internacionals de comptabilitat en la formulació dels comptes anuals individuals i/o comptes consolidats de societats que no cotitzin, a opció de l'Estat membre. A més és possible que cada Estat decideixi l'aplicació d'un tractament diferenciat als comptes anuals de les PIMES

Reglament (CE) N° 1725/2003 de la Comissió de 29 setembre 2003 , pel qual s'adopten determinades normes internacionals de comptabilitat de conformitat amb el Reglament (CE) n ° 1606/2002 del Parlament Europeu i del Consell (DOUE N° 261, de 13 d'octubre de 2003)

En aquest Reglament s'aproven les Normes Internacionals de Comptabilitat NIC existents a 14 de setembre de 2002 que, un cop considerat l'assessorament proporcionat per l'EFRAG, compleixen els criteris establerts per a la seva adopció en el Reglament d'aplicació de les NIC

La Unió Europea va seguir emetent Reglaments amb la resta de NIC que existien inicialment i amb les posteriors modificacions sobre les existents fins a un total de vuit abans de la posada en aplicació de les normes, és a dir 1 gener 2005.

Després d'aquesta data també es segueix actualitzant el redactat de les normes amb nous reglaments.

ANTECEDENTS A L'IASB

Origen de l'IASB

En una reunió organitzada per la IFAC (Federació internacional d'Auditors) l'any 1972 es va discutir la conveniència de disposar d'un cos normatiu comptable que tingués la suficient qualitat tècnica com per a ser aplicable en qualsevol país i a qualsevol tipus d'empreses.

La motivació procedia de la necessitat d'eliminar barreres a la inversió i reduir els costos de gestió de les empreses que tenien presència internacional. En aquella època cada país o regió tenia una legislació comptable pròpia, prou diferenciada com per requerir uns rellevants costos de preparació de comptes anuals, de revisió i auditoria, de gestió i agregació de la informació.

Conseqüència d'aquelles deliberacions neix el IASC (International Accounting Standards Committee traduït al català com Comitè de Normes Internacionals de Comptabilitat), una associació privada creada el 1973 per un conjunt d'organismes comptables d' Austràlia, Canadà, França, Alemanya, Japó, Mèxic, Països Baixos, Regne Unit, Irlanda i els Estats Units, que designa la seva seu a Londres per des d'allà confeccionar Normes Internacionals de Comptabilitat (en anglès, l'idioma original de les normes, el nom seria International Accounting Standards i el seu acrònim IAS).

El IASC s'organitza inicialment amb una mínima estructura administrativa i convocant comitès de treball ad-hoc per a l'elaboració de les diferents normes que projecta. En els comitès s'incorporen els principals experts i professionals coneixedors del camp a tractar, després de les discussions necessàries es redacta un esborrany que és publicat per sotmetre-ho a les crítiques de tota persona interessada.

Després s'analitzen les propostes i comentaris rebuts i es reelabora la norma abans de ser publicada definitivament. Aquests mecanismes, buscant l'alta qualitat de la preparació i l'obertura participativa en la discussió posterior, persegueixen no només elaborar una norma acceptable de manera generalitzada sinó també contribuir a la seva difusió, a la vista que la IASC, com a entitat privada que és, no té potestat per obligar cap usuari a aplicar les normes que aprova.

Impuls de les normes i naixement de l'IASB

La International Organization of Securities Commissions (IOSCO) va encarregar el 1995 a l'IASB la tasca d'elaborar un cos bàsic de normes comptables que puguin ser acceptades en els mercats financers internacionals i, per tant, aplicades per les empreses que volguessin que els seus valors cotitzaren en els esmentats mercats. També el 1995 la Unió Europea publica una comunicació fent una aproximació a la normativa IASC.

Aquests dos esdeveniments són els principals factors que van desencadenar l'enlairament i reconeixement del IASC com organisme emissor de normativa comptable de caràcter internacional. En els cinc anys següents, fins a arribar a 2000, el IASC desenvolupa una intensa revisió i millora del conjunt de normes publicades fins aleshores, així com de la seva pròpia estructura interna, això últim encaminat a dotar la institució d'un cos administratiu estable i consistent amb els ambiciosos objectius plantejats.

Al maig de l'any 2000, la IOSCO aprova oficialment el conjunt de normes revisat pel IASC i també la UE publica la segona Comunicació ratificant expressament les NIC.

El procés de revisió de l'estructura interna, va culminar amb la creació del IASB (International Accounting Standards Board, en català Consell de Normes Internacionals de Comptabilitat) l'abril de 2001, com a substitut del IASC que desapareix. El nou organisme seguirà encarregat d'elaborar i publicar la normativa comptable internacional, com a part d'una nova organització més professionalitzada anomenada IFRS Foundation.

Al conjunt de normes emeses i en vigor mentre les publicava la IASC se'ls deia IAS (NIC). A les normes emeses sota la signatura de l'IASB se les denomina IFRS (International Financial Reporting Standards) o NIIF (Normes Internacionals d'Informació Financera). El mateix organisme IASB reconeix preferir que el conjunt de totes les normes sigui anomenat IFRS (NIIF).

Les normes que ha aprovat l'IASB i a més han estat ratificades per la Unió Europea per aplicació obligatòria en els estats membres se les denomina IFRS-EU, en la seva traducció espanyola NIIF-UE.

ANTECEDENTS A ESPANYA

Referències històriques

Es pot dir que la normativa comptable ha viscut a Espanya quatre etapes en l'època recent:

Fins 1973. - La primera etapa es desenvolupa durant el segle XX i finalitzaria el 1973 amb la publicació del primer Pla General de Comptabilitat. En aquesta primera etapa la regulació comptable era escassa i adreçada a entitats financeres o asseguradores i a les societats cotitzades en mercats financers. No existia una norma d'aplicació generalitzada a totes les empreses que tenien els seus propis criteris comptables i models de comptes anuals amb una notable heterogeneïtat. Les normes aplicades en general van ser la llei de societats anònimes i la llei de societats limitades en el camp mercantil així com les disposicions sobre l'impost sobre societats en l'àmbit fiscal normes aquestes que, a la pràctica, ampliaven el seu efecte al camp comptable

Entre 1973 i 1990. - La segona etapa comprèn el període en què va estar en vigor el primer PGC publicat a Espanya, de general aplicació encara que amb caràcter voluntari. En essència aquest pla era una relació ordenada i codificada de comptes comptables i les seves principals virtuts van ser l'estandardització de les denominacions i codificació dels comptes. Contenia una relació de principis comptables però no feia cap referència a normes de valoració ni a models de comptes anuals que seguien sent heterogenis entre empreses o sota la influència de la norma fiscal. La part del Pla que explicava les relacions de càrrec i abonament de cada compte va ser utilitzada com a eina formativa en moltes escoles i cursos de preparació comptable. En el moment de la seva publicació el Pla era una norma avançada però l'evolució de l'economia del país va anar deixant el text obsolet

Entre 1990 i 2007. - Com una conseqüència més de l'entrada d'Espanya a la Unió Europea l'any 1986, es va haver d'adaptar la norma comptable a les disposicions de les Directives en vigor en aquell moment, amb el clar efecte d'haver de canviar el Pla comptable. El que es publica en l'any 1990 conté les tradicionals parts de "Quadre de Comptes" i "Definicions i Relacions comptables" que segueixen mantenint l'aplicació voluntària. No obstant això incorpora tres parts obligatoris en què ja es contenen "Models de comptes anuals" i "Criteris de Registre i Valoració" relativament extensos que hauran d'aplicar totes les empreses. La norma comptable pren entitat, diferenciant-se de l'àmbit fiscal i del mercantil. A més es regulen, en una nova norma mercantil, qüestions com l'obligatorietat de sotmetre els comptes anuals a auditoria obligatòria o la de publicar els comptes anuals al Registre Mercantil.

Aquest Pla ja regula operacions més complexes (com els arrendaments financers o l'impost sobre beneficis) des d'una aproximació comptable, que no necessàriament ha de coincidir amb la fiscal o mercantil

Des de 2007. - El procés d'harmonització europeu i internacional que té en el seu centre de gravetat les NIIF, fa que Espanya actualitzi la seva normativa comptable amb l'emissió d'un nou PGC, aquesta vegada acompanyat d'un PGCPYMES, que conformen la regulació elemental de la comptabilitat empresarial de general aplicació

L'harmonització amb la Unió Europea

Com hem vist en apartats anteriors, en la segona meitat de la dècada de 1990 es va viure un impuls important de les NIIF i de l'harmonització internacional de normes comptables, també a la UE. En aquest període s'emeten noves NIC i s'actualitzen les existents, el que deixa la normativa comptable espanyola vigent en aquell moment en una situació de relativa obsolescència.

També l'evolució de la situació econòmica del país i de les empreses reclama la modernització de la norma comptable: operacions econòmiques i financeres cada vegada més complexes, presència internacional cada vegada més freqüent de les empreses espanyoles, ...

L'any 2002 es publica per l'ICAC un "Llibre Blanc per a la Reforma de la Comptabilitat a Espanya", on s'aborden els criteris i línies de treball per a l'adaptació de la regulació. Allà s'esmenten les decisions que posteriorment s'aniran posant en pràctica.

L'estratègia de la UE procura que els Estats membres vagin eliminant les discrepàncies entre les normes locals i les NIC amb el que empeny a renovar la normativa espanyola de manera que, d'acord al que disposa el Reglament 1606/2002, es dicten a Espanya vàries disposicions (com la Llei 62/2003 de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i d'ordre social).

El panorama normatiu a Espanya es podria resumir com ara es citarà.

	Comptes Consolidats	Comptes Individuals
Admeses a cotització	NIIF (Rgt.1606/2002)	Norma espanyola (Nous PGC i PGCPIMES a emetre)
No admeses a cotització	Norma espanyola, es permet canviar a NIIF a 01-01-2005 o posteriors exercicis	Norma espanyola (Nous PGC i PGCPIMES a emetre)

Els grups d'empreses que contingui alguna empresa admesa a contractació en algun mercat regulat de la Unió Europea hauran de presentar els comptes anuals consolidats sota NIIF, tal com obliga el Reglament 1606/2002.

La resta de grups d'empreses (diguem no cotitzats) hauran de seguir aplicant normes espanyoles en els seus comptes consolidats encara que es permet que puguin aplicar les NIIF per als exercicis que comencin a partir de 01-01-2005, mantenint l'opció per qualsevol dels exercicis posteriors. És a dir, aquests grups poden triar elaborar els seus comptes consolidats sota NIIF en qualsevol exercici però quan ho facin ja no podran tornar a utilitzar la norma espanyola en cap exercici posterior.

Els comptes individuals de les empreses espanyoles han de seguir aplicant la norma local, pel que resulta prohibit per a elles la publicació de comptes anuals sota norma NIIF.

Abans de la publicació del PGC actualitzat (el que després va aparèixer el 2007) s'havien de modificar alguns aspectes de la regulació mercantil, en particular les disposicions del Codi de Comerç i les llavors vigents lleis de societats anònimes i de societats limitades.

Això es porta a terme amb la Llei 16/2007 de 4 de juliol, de reforma i adaptació de la legislació mercantil en matèria comptable per a la seva harmonització internacional amb base a la normativa de la Unió Europea. El contingut que finalment s'aprova permetrà donar cabuda al PGC sense desajustos ni incoherències normatives. En l'últim text d'aquesta Llei, aprovat al Parlament, es va incorporar una disposició addicional que obligava a l'aprovació simultània al PGC d'un PGCPYMES.

Finalment es publiquen les dues normes principals de normativa comptable actualment en vigor a Espanya, de general i obligada aplicació:

- Reial Decret 1514/2007, de 16 de novembre, pel qual s'aprova el Pla General de Comptabilitat (BOE núm. 278, de 20 de novembre de 2007)
- Reial Decret 1515/2007, de 16 de novembre, pel qual s'aprova el Pla General de Comptabilitat de Petites i Mitjanes Empreses i els criteris comptables específics per a microempreses (BOE núm. 279, de 21 de novembre de 2007)

Més recentment s'han regulat els comptes anuals consolidats amb la publicació del

- Reial Decret 1159/2010, de 17 de setembre, pel qual s'aproven les Normes per a la formulació ó de comptes anuals consolidats i es modifica el Pla General de Comptabilitat aprovat pel Reial Decret 1514/2007, de 16 de novembre i el Pla general de comptabilitat de Petites i Mitjanes Empreses aprovat per Reial Decret 1515/2007, de 16 de novembre (BOE núm. 232, de 24 de setembre de 2010)

En aquest últim text també es feien algunes rectificacions sobre els textos originals dels plans generals, sent el text resultant el que està en vigor en l'actualitat.

Hem de mencionar que amb data 26 de juny de 2013 s'ha publicat la Directiva 2013/34 del Parlament Europeu i del Consell sobre els estats financers anuals, els estats financers consolidats i altres informes afins de certs tipus d'empreses, per la que es modifica la Directiva 2006/43/CE del Parlament i del Consell i es deroguen les Directives 78/660/CEE i 83/349/CEE del Consell. Aquesta Directiva està cridada a provocar seriosos canvis en el format i contingut dels balanços de les empreses europees, que tindran que adaptar-se a allò que en disposa.

Tot i això, els Estats han de tramitar la transposició de la Directiva a la norma local, el que en el cas espanyol s'ha produït en aprovar-se la Llei 22/2015 de 20 de juliol, d'Auditoria de Comptes que conté dues disposicions finals que modifiquen el Codi de Comerç i la Llei de Societats de Capital amb entrada en vigor pels exercicis que comencin a partir de 01 de gener de 2016. El sentit d'aquests canvis es comentarà a posteriors apartats.

A l'octubre de 2018 s'ha publicat un projecte de real decret que modificarà el contingut del Pla General de Comptabilitat amb aplicació des del 01-01-2020. Aquesta modificació pretén actualitzar el contingut de la norma espanyola a les últimes normes internacionals NIIF-UE aprovades, en concret les que tracten els instruments financers i els ingressos procedents de contractes amb clients.

NORMES COMPTABLES EN VIGOR

NORMATIVA COMPTABLE

Normes comptables espanyoles. El Codi de Comerç

La norma espanyola de més alt rang jurídic que conté referències comptables és el Codi de Comerç (BOE núm. 289 de 16 octubre 1885) que en la redacció actualment en vigor dedica el títol III DE LA COMPTABILITAT DELS EMPRESARIS, precisament a aquesta temàtica.

Aquest títol es divideix en tres seccions que comprenen des de l'article 25 al article 49, inclosos ambdòs:

- Secció I. Dels llibres dels empresaris
- Secció II. Dels comptes anuals
- Secció III. Presentació dels comptes dels grups de societats

En aquests articles es redacten les obligacions comptables dels empresaris i podríem citar les següents:

- Tot empresari ha de portar una comptabilitat adequada
- Almenys es duran dos llibres: el llibre diari i el llibre d'inventaris i comptes anuals
- Les societats a més han de portar un llibre d'actes
- Tots els llibres s'han de legalitzar al Registre Mercantil del domicili de l'empresari i s'han de portar amb diligència
- Els llibres i justificants s'han de conservar durant 6 anys des de la última inscripció
- La comptabilitat és secreta i el seu contingut només es revelarà, en presència de l'empresari, en aquells casos taxats legalment

Quant als comptes anuals, el Codi de Comerç disposa:

- Al tancament de cada exercici l'empresari ha de redactar els comptes anuals que inclouen
 - Balanç
 - Compte de Pèrdues i Guanys
 - Memòria
 - Estat de canvis en el Patrimoni Net
 - Estat de fluxos d'efectiu
 - Alguns empresaris poden estar autoritzats a elaborar només algun d'aquests cinc comptes
- Els comptes anuals s'han de redactar amb claredat i mostrar la imatge fidel
- Els comptes anuals han de ser formulats en euros
- En el balanç figuraran de forma separada
 - Actiu.- L'actiu comprendrà amb la deguda separació l'actiu fix o no corrent i l'actiu circulant o corrent
 - Passiu.- En el passiu es diferenciaran amb la deguda separació el passiu no corrent i el passiu circulant o corrent
 - Patrimoni Net.- En el patrimoni net es diferenciaran, almenys, els fons propis de les restants partides que l'integren
- En el Compte de Pèrdues i Guanys es recollirà el resultat de l'exercici, separant degudament els ingressos i les despeses imputables a aquest, i distingint els resultats d'explotació dels que no ho siguin
- L'estat que mostri els canvis en el patrimoni net tindrà dues parts. La primera reflectirà exclusivament els ingressos i despeses generats per l'activitat de l'empresa durant l'exercici, distingint entre els reconeguts en el compte de pèrdues i guanys i els registrats directament en el patrimoni net
- L'estat de fluxos d'efectiu posarà de manifest, degudament ordenats i agrupats per categories o tipus d'activitats, els cobraments i els pagaments realitzats per l'empresa, amb la finalitat d'informar sobre els moviments d'efectiu produïts en l'exercici
- La memòria completarà, ampliarà i comentarà la informació continguda en els altres documents que integren els comptes anuals

Es conté les definicions d'actiu, passiu, patrimoni net, despesa i ingrés. També hi ha una menció als principis comptables que després es desenvolupen en el PGC.

L'actiu circulant o corrent comprendrà els elements del patrimoni que s'espera vendre, consumir o realitzar en el transcurs del cycle normal d'explotació, així com, amb caràcter general, aquelles partides el venciment, alienació o realització de les quals, s'espera que es produeixi en un termini màxim d'un any comptat a partir de la data de tancament de l'exercici. Els altres elements de l'actiu s'han de classificar com a fixos o no corrents.

El passiu circulant o corrent comprendrà, amb caràcter general, aquelles obligacions el venciment o extinció de les quals s'espera que es produeixi durant el cycle normal d'explotació, o no excedeixi el termini màxim d'un any comptat a partir de la data de tancament de l'exercici. Els altres elements del passiu s'han de classificar

com a no corrents. Figuraran de manera separada les provisions o obligacions en què hi hagi incertesa sobre la seva quantia o venciment.

Els comptes anuals s'han de redactar per l'empresari o, en les societats, pels administradors. Han de signar i són responsables d'aquestes mateixes persones i, en les societats en les que hi hagi socis amb responsabilitat limitada, per aquests últims.

Es defineix a quins actius s'aplicarà el criteri de valoració de valor raonable:

- Els actius financers que formin part d'una cartera de negociació, es qualifiquen com a disponibles per a la venda, o siguin instruments financers derivats.
- Els passius financers que formin part d'una cartera de negociació, o siguin instruments financers derivats.

S'inclou l'obligació d'amortitzar els actius amb vida útil definida i de dotació de deterioraments si n'hi ha. A la Llei 22/2015 s'ha determinat que els actius intangibles tenen vida útil definida, que serà de 10 anys si no pot determinarse fiablement (aquesta qüestió entrarà en vigor el 01-01-2016 pel que fins llavors és possible que algun immobilitzat intangible sigui tractat comptablement com de vida útil indefinida. En el cas particular del Fons de Comerç s'indica que no es sotmetrà a amortitzacions encara que sí a deteriorament. Al text que estarà en vigor després de 01-01-2016 el Fons de Comerç s'amortitzarà en 10 anys tret que pugui determinar-se la seva vida útil amb fiabilitat.

Normes comptables espanyoles. Llei de Societats de Capital

Les antigues lleis de Societats Anònimes i de Societats Limitades han estat derogades pel Reial Decret Legislatiu 1/2010, de 2 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de Societats de Capital. Aquesta norma és aplicable a les societats anònimes, limitades i en comandita per accions.

Al llarg de tot el text apareixen referències a qüestions o conceptes comptables, sobretot del Patrimoni Net, però, el "Títol VII. Els Comptes Anuals", està íntegrament dedicat a qüestions d'aquesta matèria i cita per exemple:

- Els administradors han de preparar els comptes anuals en el termini màxim de tres mesos a partir del tancament de l'exercici social.
- Es mencionen els límits per a la presentació del model normal de balanç, regulat en el PGC, així com l'obligació d'auditoria.
- També apareix els límits per a la presentació de model normal de compte de Pèrdues i Guanyos
- Esmenta una llista de continguts mínims de la Memòria.
- Explicita l'obligació de redactar un informe de Gestió.

Els comptes anuals s'aprovaran en una junta ordinària que tindrà lloc abans de transcórrer sis mesos des del tancament de l'exercici. Un cop aprovades s'han de dipositar al Registre Mercantil en el mes següent, on seran accessibles per al públic en general.

Els comptes anuals s'han de sotmetre a auditoria obligatòria llevat que es puguin presentar models abreujats. L'auditor emetrà un informe detallat sobre la comprovació de si els comptes anuals ofereixen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats de la societat, així com, si és el cas, la concordança de l'informe de gestió amb els comptes anuals l'exercici.

Normes comptables espanyoles. Altres regulacions

A Espanya es manté tradicionalment un tractament diferenciat per algunes entitats per raó de la seva activitat peculiar diferenciada:

- Les entitats sota supervisió del Banc d'Espanya (bancs, caixes d'estalvi i cooperatives de crèdit) apliquen una normativa pròpia emesa per aquest organisme, normalment a través de Circulars
- Les entitats asseguradores i els plans de pensions tenen la seva pròpia normativa emesa per la Direcció General d'Assegurances i Plans de Pensions
- Les entitats d'inversió col·lectiva (fons d'inversió, per exemple) tenen com a organisme regulador a la Comissió Nacional del Mercat de Valors, que també emet Circulars amb el tractament comptable a aplicar a aquestes entitats

A més a més, l'Instituto de Contabilidad y Auditoría de Cuentas, és l'encarregat d'emetre Resolucions que desenvolupin el dispostat a les normes de superior rang jeràrquic. Des l'aprovació del PGC, l'ICAC ha emés varies noves Resolucions: una referent a l'immobilitzat material, una altra sobre l'immobilitzat intangible, una altra sobre els deterioraments, una altra sobre situacions a les que no s'aplica el principi d'empresa en funcionament,...

PLA GENERAL DE COMPTABILITAT

El PGC i el PGCPIMES

El Reial Decret que aprova el PGC conté només dos articles. En el primer s'aprova el text del PGC que s'inclou en l'annex al RD. En el segon article s'estipula per a qui és obligatori.

El Reial Decret que aprova el PGCPYMES conté cinc articles. En el primer s'aprova el text que s'inclou en l'annex al RD. En els següents articles es determina qui pot utilitzar aquest pla i les condicions de la seva elecció per les empreses. També es contenen els criteris específics aplicables per microempreses (dos criteris diferents de valoració per les operacions d'arrendaments i la comptabilització de l'efecte impositiu per impost sobre societats).

L'aplicabilitat de cada pla es resumeix a continuació

NORMA	A QUI S'APLICA...
Pla General de Comptabilitat	Obligatori per tot empresari, individual o sociari
Pla General de Comptabilitat de PIMES	És d'aplicació voluntària i per elecció de l'empresa Poden optar per ell les empreses que no superin determinat tamany, tret que es trobin a cap de les següents circumstàncies: <ul style="list-style-type: none">• Tinguin valors admesos a cotització a un mercat regulat de la UE• Formin part d'un grup que formuli o hagi de formular comptes anuals consolidats• La seva moneda funcional sigui diferent de l'euro• Siguí una entitat financera
Criteris específics per microempreses	Aquests criteris especials estan continguts al PGCPIMES i són d'aplicació voluntària i a elecció de l'empresa. Podrà optar per ells la empresa que pugui aplicar PGCPIMES, opti per ell i no superi durant dos exercicis consecutius al menys dos dels següents límits: <ul style="list-style-type: none">■ Total actiu: 1.000.000 €■ Xifra de negocis: 2.000.000 €■ Nombre mig d'empleats: 10 empleats

Límits per aplicació de normes

En els plans generals de comptabilitat espanyols es defineixen tres models de comptes anuals: les del PGCPYMES, les del model abreujat i les del model normal, contingudes aquestes dues últimes en el PGC.

El model de PGCPYMES és el menys extens, amb detall més resumit i amb menys exigències d'informació. No hi ha obligació de preparar ni Estat de Fluxes d'Efectiu ni tampoc el Estat de Canvis en el Patrimoni Net (aquest últim es dispensarà pels exercicis que comencin després de 01-01-2016).

Poden presentar el model de PGCPYMES aquelles empreses que seleccionin voluntàriament l'aplicació del PGCPYMES, complint les condicions per fer-ho, i que no superin dos dels següents tres límits de tamany:

**LÍMITS DE TAMANY QUE PERMETEN UTILITZAR PGCPIMES
SI NO ES SUPEREN**

- **Total actiu: 4.000.000 €**
- **Xifra de negocis: 8.000.000 €**
- **Nombre mig d'empleats: 50 empleats**

El model normal de comptes anuals presenta una extensió més gran que els altres: el balanç és més detallat, la memòria té més apartats i amb exigència de major quantitat d'informació, ...

En l'aplicació del PGC han de presentar el model normal de balanç de situació (el que comporta també la utilització del model normal de la Memòria, del model normal d'Estat de Canvis en el Patrimoni Net i l'obligació de presentar Estat de fluxos d'efectiu), aquelles entitats que figuren en la llista de tipologies que ara es menciona i superin els límits que ara es diran durant dos exercicis consecutius, sent obligatori el model normal per al segon exercici en què se superin els límits.

TIPUS DE SOCIETATS QUE ESTAN OBLIGADES A PRESENTAR BALANÇ NORMAL SI SUPEREN ELS LÍMITS DE MIDA

- **Societats anònimes**
- **Societats limitades**
- **Societats en comandita per accions**
- **Societats cooperatives**
- **Societats col·lectives i comanditàries simples els socis col·lectius de les quals siguin societats**

LÍMITS DE MIDA QUE OBLIGUEN A PRESENTAR BALANÇ NORMAL SI SUPEREN

- **Total actiu: 4.000.000 €**
- **Xifra de negocis: 8.000.000 €**
- **Nombre mig d'empleats: 50 empleats**

Existeixen uns límits diferents i més elevats per a la presentació del model de Compte de Pèrdues i Guanys normal, que són els del quadre, resultant que ha de seleccionar el model l'empresa que superi els límits durant dos exercicis consecutius.

LÍMITS DE MIDA QUE OBLIGUEN A PRESENTAR COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS NORMAL SI SUPEREN

- **Total actiu: 11.400.000 €**
- **Xifra de negocis: 22.8000.000 €**
- **Nombre mig d'empleats: 250 empleats**

El model abreujat de comptes anuals que conté el PGC exigeix un detall i quantitat d'informació intermig. Poden presentar Balanç abreujat (també la Memòria Abreujada, evitar la presentació de l'Estat de Fluxes d'Efectiu i l'Estat de Canvis al Patrimoni Net abreujat aquest últim es dispensa a partir de 01-01-2016 tot i que fins llavors si que s'haurà de preparar) les entitats que estiguin aplicant el PGC i no superin dos dels límits fixats per haver de presentar Balanç normal.

De manera que es poden donar les següents combinacions de models de comptes anuals en funció de la mida de les empreses:

	Molt grans	Grans	PIME	PIME	Micro pimes
Pla aplicat	PGC	PGC	PGC	PGCPIMES	PGCPIMES (Criteris específics)

Balanç, Memòria, ECPN	Normal	Normal	Abreujat	Pimes	Pimes
EFE	Obligatori	Obligatori	NO obligatori	NO obligatori	NO obligatori
Cte. PYG	Normal	Abreujat	Abreujat	Pimes	Pimes

Les empreses denominades en aquest quadre com "molt grans" són les que figuren en la llista de societats abans esmentades i superen els límits per presentar compte de pèrdues i guanys normal.

Les empreses denominades en aquest quadre com "grans" són les que figuren en la llista de societats abans esmentades i superen els límits per presentar Balanç normal però no arriben els límits per presentar compte de pèrdues i guanys normal.

Les "pimes" són les que no superen els límits de balanç normal o no estan en la llista de tipus socials abans esmentada i romanen aplicant PGC. També poden decidir no aplicar PGC i passar a aplicar el PGCPIMES.

Les "micropimes" són les "pimes" que a més no superen els límits per a l'aplicació dels criteris específics per a microempreses.

Altrament també cal assenyalar que hi ha uns altres límits que, cas de ser sobrepassats, imposen l'obligatorietat de sotmetre els comptes anuals a auditoria, independentment del model de comptes que es prepari.

LÍMITS DE MIDA QUE OBLIGUEN A AUDITORIA DELS COMPTES ANUALS SI ES SUPEREN	
■	Total actiu: 2.850.000 €
■	Xifra de negocis: 5.700.000 €
■	Nombre mig d'empleats: 50 empleats

Estructura del PGC

El Pla General de Comptabilitat presenta cinc parts de les quals són obligatòries les tres primeres, però la quarta i cinquena part no són d'aplicació obligatòria excepte en allò que al·ludeixi o contingui criteris de registre o valoració. L'estructura és idèntica a la que presenta el Pla general de comptabilitat de pimes (tret les mencions a models normal o abreujat de comptes anuals, doncs al PGCPIMES només hi ha un model).

PARTS DEL PLA GENERAL DE COMPTABILITAT (Igual que en el Pla General de Comptabilitat de Pimes)	
1.	Marc conceptual
2.	Normes de Registre i Valoració
3.	Comptes Anuals
	a. Normes de Elaboració ó dels Comptes Anuals
	b. Models normals de Comptes Anuals
	c. Models abreujats de Comptes Anuals
4.	Quadre de Comptes
5.	Definicions i relacions comptables

MARC CONCEPTUAL

COMPTES ANUALS I IMATGE FIDEL

Els comptes anuals d'una empresa comprenen el balanç, el compte de pèrdues i guanys, l'estat de canvis en el patrimoni net, l'estat de fluxos d'efectiu i la memòria. Aquests documents formen una unitat.

L'aplicació sistemàtica i regular dels requisits, principis i criteris comptables inclosos en els apartats següents haurà de conduir a que els comptes anuals mostrin la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats de l'empresa. A aquest efecte, en la comptabilització de les operacions s'atindrà a la seva realitat econòmica i no només a la seva forma jurídica.

Quan es consideri que el compliment dels requisits, principis i criteris comptables inclosos en aquest Pla general de comptabilitat no sigui suficient per mostrar la imatge fidel, es subministraran en la memòria les informacions complementàries necessàries per assolir aquest objectiu. En aquells casos excepcionals en què aquest compliment fos incompatible amb la imatge fidel que han de proporcionar els comptes anuals, es considerarà impropcedent dita aplicació.

REQUISITS DE LA INFORMACIÓ

La informació inclosa en els comptes anuals ha de ser rellevant i fiable. Addicionalment, la informació financera ha de complir amb les qualitats de comparabilitat i claredat.

REQUISITS	DEFINICIÓ
RELLEVÀNCIA	quan és útil per a la presa de decisions econòmiques, és a dir, quan ajuda a avaluar successos passats, presents o futurs, o bé a confirmar o corregir avaluacions realitzades anteriorment
FIABILITAT	està lliure d'errors materials i és neutral, és a dir, està lliure de biaixos, i els usuaris poden confiar que és la imatge fidel del que pretén representar Una qualitat derivada de la fiabilitat és la integritat, que s'aconsegueix quan la informació financera conté, de forma completa, totes les dades que poden influir en la presa de decisions, sense cap omisió d'informació significativa
COMPARABILITAT	s'ha d'estendre tant als comptes anuals d'una empresa en el temps com a les de diferents empreses en el mateix moment i per al mateix període de temps, ha de permetre contrastar la situació i rendibilitat de les empreses, i implica un tractament similar per a les transaccions i altres successos econòmics que es produeixen en circumstàncies semblants
CLAREDAT	implica que, sobre la base d'un raonable coneixement de les activitats econòmiques, la comptabilitat i les finances empresarials, els usuaris dels comptes anuals, mitjançant un examen diligent de la informació subministrada, puguin formar judicis que els facilitin la presa de decisions

PRINCIPIS COMPTABLES

S'han d'aplicar obligatòriament els següents principis en el registre i valoració dels elements dels comptes anuals

DEFINICIÓ	
Empresa en funcionament	Es considera, excepte prova en contra, que la gestió de l'empresa continuarà en un futur previsible, per la qual cosa l'aplicació dels principis i criteris comptables no té el propòsit de determinar el valor del patrimoni net a efectes de la seva transmissió global o parcial, ni l'import resultant en cas de liquidació
Meritació	Els efectes de les transaccions o fets econòmics s'han de registrar quan ocorrin, imputant a l'exercici al qual els comptes anuals es refereixin, les despeses i els ingressos que l'afectin, amb independència de la data del seu pagament o del seu cobrament
Uniformitat	Adoptat un criteri dins de les alternatives que, si escau, es permetin, s'ha de mantenir en el temps i aplicar-se de manera uniforme per a transaccions, altres esdeveniments i condicions que siguin similars, mentre no s'alterin els supòsits que van motivar la seva elecció. Si s'alteren aquests supòsits podrà modificar el criteri adoptat en el seu dia, en aquest cas, aquestes circumstàncies es faran constar en la memòria, indicant la incidència quantitativa i qualitativa de la variació sobre els comptes anuals
Prudència	S'haurà de ser prudent en les estimacions i valoracions a realitzar en condicions d'incertesa Així mateix, sense perjudici del que disposa l'article 38 bis del Codi de Comerç, únicament es comptabilitzaran els beneficis obtinguts fins a la data de tancament de l'exercici. Per contra, s'han de tenir en compte tots els riscos, amb origen en l'exercici o en un altre anterior, tan aviat siguin coneguts
No compensació	Llevat que una norma disposi de forma expressa el contrari, no podran compensar les partides de l'actiu i del passiu o les de despeses i ingressos, i es valoraran separatament els elements integrants dels comptes anuals
Importància relativa	S'admetrà la no aplicació estricta d'alguns dels principis i criteris comptables quan la importància relativa en termes quantitativa o qualitativa de la variació que aquest fet produeixi sigui escassament significativa i, en conseqüència, no alteri l'expressió de la imatge fidel

ELEMENTS DELS COMPTES ANUALS

Es defineixen cinc elements dels comptes anuals

ELEMENT	DEFINICIÓ
ACTIU	béns, drets i altres recursos controlats econòmicament per l'empresa, resultants de successos passats, dels quals s'espera que l'empresa obtingui beneficis o rendiments econòmics en el futur
PASSIU	obligacions actuals sorgides com a conseqüència de successos passats, per l'extinció dels quals l'empresa espera desprendre de recursos que puguin produir beneficis o rendiments econòmics en el futur. A aquests efectes, s'entenen incloses les provisions
PATRIMONI NET	constitueix la part residual dels actius de l'empresa, un cop deduïts tots els seus passius. Inclou les aportacions realitzades, ja sigui en el moment de la seva constitució o en altres posteriors, pels seus socis o propietaris, que no tinguin la consideració de passius, així com els resultats acumulats o altres variacions que l'afectin
DESPESES	decrements en el patrimoni net de l'empresa durant l'exercici, ja sigui en forma de sortides o disminucions en el valor dels actius, o de reconeixement o augment del valor dels passius, sempre que no tinguin l'origen en distribucions, monetàries o no, als socis o propietaris, en la seva condició de tals
INGRESSOS	increments en el patrimoni net de l'empresa durant l'exercici, ja sigui en forma d'entrades o augments en el valor dels actius, o de disminució dels passius, sempre que no tinguin l'origen en aportacions, monetàries o no, dels socis o propietaris

CRITERIS PER AL RECONeixEMENT

El registre o reconeixement comptable és el procés pel qual s'incorporen al balanç, el compte de pèrdues i guanys o l'estat de canvis en el patrimoni net, els diferents elements dels comptes anuals.

El registre dels elements escau quan, complint-se la definició dels mateixos inclosa en la norma, es compleixin els criteris de probabilitat en l'obtenció o cessió de recursos que incorporin beneficis o rendiments econòmics i el seu valor pugui determinar de manera fiable.

ELEMENT	PROBABILITAT	VALORACIÓ FIABLE
ACTIU	quan sigui probable l'obtenció a partir d'aquests de beneficis o rendiments econòmics per a l'empresa en el futur	tot element s'ha de poder valorar fiablement
PASSIU	quan sigui probable que, al seu venciment i per liquidar l'obligació, s'hagin de lliurar o cedir recursos que incorporin beneficis o rendiments econòmics futurs	
DESPESES	com a conseqüència d'una disminució dels recursos de l'empresa	
INGRESSOS	com a conseqüència d'un increment dels recursos de l'empresa	

CRITERIS DE VALORACIÓ

La valoració és el procés pel qual s'assigna un valor monetari a cadascun dels elements integrants dels comptes anuals.

ELEMENT	DEFINICIÓ
Cost històric o cost	<p>El cost històric o cost d'un actiu és el seu preu d'adquisició o cost de producció</p> <p>El preu d'adquisició és l'import en efectiu i altres partides equivalents pagades, o pendents de pagament, més, si s'escau i quan sigui procedent, el valor raonable de les altres contraprestacions compromeses derivades de l'adquisició, havent d'estar totes elles directament relacionades amb aquesta i ser necessàries per a la posada de l'actiu en condicions operatives</p> <p>El cost de producció inclou el preu d'adquisició de les matèries primeres i altres matèries consumibles, el dels factors de producció directament imputables a l'actiu, i la fracció que raonablement correspongui dels costos de producció indirectament relacionats amb l'actiu, en la mesura que es refereixin al període de producció, construcció o fabricació, es basin en el nivell d'utilització de la capacitat normal de treball dels mitjans de producció i siguin necessaris per a la posada de l'actiu en condicions operatives</p>
Valor raonable	<p>És el preu que es rebria per la venda d'un actiu o es pagaria per transferir o cancel·lar un passiu mitjançant una transacció ordenada entre participants en el mercat, a la data de valoració</p> <p>El valor raonable es determinarà sense deduir les despeses de transacció en què es pugui incórrer en la seva alienació o disposició per altres mitjans</p>
Cost amortitzat	<p>El cost amortitzat d'un instrument financer és l'import al qual inicialment va ser valorat un actiu financer o un passiu financer, menys els reemborsaments de principal que s'haguessin produït, més o menys, segons escaigui, la part imputada en el compte de pèrdues i guanys, mitjançant la utilització del mètode del tipus d'interès efectiu, de la diferència entre l'import inicial i el valor de reemborsament al venciment i, per al cas dels actius financers, menys qualsevol reducció de valor que hagi estat reconeguda, ja sigui directament com una disminució de l'import de l'actiu o mitjançant un compte corrector del seu valor</p>
Valor en ús	<p>El valor en ús d'un actiu o d'una unitat generadora d'efectiu és el valor actual dels fluxos d'efectiu futurs esperats, a través de la seva utilització en el curs normal del negoci, tenint en compte el seu estat actual i actualitzats a un tipus de descompte adequat, ajustat pels riscos específics de l'actiu que no hagin ajustat les estimacions de fluxos d'efectiu futurs</p>

PRINCIPIS I NORMES DE COMPTABILITAT

Es consideren principis i normes de comptabilitat generalment acceptats els establerts en:

Esquemes de normativa comptable

- a) El Codi de Comerç i la restant legislació mercantil
- b) El Pla general de comptabilitat i les seves adaptacions sectorials
- c) Les normes de desenvolupament que, en matèria comptable, estableixi si s'escau l' Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes
- d) La demés legislació espanyola que sigui específicament aplicable

NORMES DE REGISTRE I VALORACIÓ

NORMES SOBRE IMMOBILITZAT MATERIAL

Criteri de valoració inicial

Els béns compresos en l'immobilitzat material s'han de valorar pel preu d'adquisició o el cost de producció. Aquests conceptes inclouen

PREU D'ADQUISICIÓ	COST DE PRODUCCIÓ
inclou, a més de l'import facturat pel venedor després de deduir qualsevol descompte o rebaixa en el preu	el preu d'adquisició de les matèries primeres i altres matèries consumibles i els altres costos directament imputables a aquests béns
totes les despeses addicionals i directament relacionades que es produeixin fins a la seva posada en condicions de funcionament	la part que raonablement correspongui dels costos indirectament imputables als béns de què es tracti en la mesura que aquests costos corresponguin al període de fabricació o construcció i siguin necessaris per a la posada de l'actiu en condicions operatives
impostos indirectes que graven els elements de l'immobilitzat material quan no siguin recuperables directament de la Hisenda Pública	
l'estimació inicial del valor actual de les obligacions assumides derivades del desmantellament o retir i altres associades a l'esmentat actiu, com ara els costos de rehabilitació del lloc sobre el qual s'assenta, sempre que aquestes obligacions donin lloc al registre de provisions d'acord amb el que disposa la norma aplicable a aquestes	
En els immobilitzats que necessitin un període de temps superior a un any per estar en condicions d'ús, s'han d'incloure en el preu d'adquisició o cost de producció les despeses financeres que s'hagin meritat abans de la posada en condicions de funcionament de l'immobilitzat material i que hagin estat girades pel proveïdor o corresponguin a préstecs o un altre tipus de finançament aliè, específic o genèric, directament atribuïble a l'adquisició, fabricació o construcció	

Les despeses realitzades durant l'exercici amb motiu de les obres i treballs que l'empresa porta a terme per a si mateixa, s'han de carregar en els comptes de despeses que corresponguin. Els comptes d'immobilitzacions materials en curs s'han de carregar per l'import d'aquestes despeses, amb abonament a la partida d'ingressos que recull els treballs realitzats per l'empresa per a si mateixa.

En les operacions en què els actius s'adquireixen mitjançant permuta, és a dir, intercanviats per altres actius, s'aplicarà el següent criteri

PERMUTA COMERCIAL (Fluxos generats pels actius no són similars)	PERMUTA NO COMERCIAL (Similars fluxos generats pels actius)
l'immobilitzat material rebut s'ha de valorar pel valor raonable de l'actiu lliurat més, si s'escau, les contrapartides monetàries que s'haguessin lliurat a canvi	l'immobilitzat material rebut s'ha de valorar pel valor comptable del bé lliurat més, si s'escau, les contrapartides monetàries que s'haguessin lliurat a canvi
llevat que es tingui una evidència més clara del valor raonable de l'actiu rebut i amb el límit d'aquest últim	amb el límit, quan estigui disponible, del valor raonable de l'immobilitzat rebut si aquest és menor

Els actius rebuts com a aportació no dinerària dels socis en la subscripció d'accions o participacions, es valoraran pel valor raonable en el moment de la transmissió.

Els actius adquirits a través d'una operació lucrativa (donació, llegat o subvenció) es valoraran pel valor raonable de l'actiu en el moment de l'adquisició.

En els acords que, de conformitat amb la norma 8ª, s'hagin de qualificar d'arrendaments operatius, les inversions realitzades per l'arrendatari que no siguin separables de l'actiu arrendat o cedit en ús, s'han de comptabilitzar com a immobilitzats materials quan compleixin la definició d'actiu.

Criteri de valoració posterior

Posteriorment al seu reconeixement inicial, els elements de l'immobilitzat material s'han de valorar pel seu preu d'adquisició o cost de producció menys l'amortització acumulada i, si s'escau, l'import acumulat de les correccions valoratives per deteriorament reconegudes.

Els costos de renovació, ampliació o millora dels béns de l'immobilitzat material seran incorporats a l'actiu com a major valor del bé en la mesura que suposin un augment de la seva capacitat, productivitat o allargament de la seva vida útil, i cal donar de baixa el valor comptable dels elements que s'hagin substituït.

Amortitzacions i deterioraments

Amortitzacions.- Les amortitzacions s'han d'establir de manera sistemàtica i racional en funció de la vida útil dels béns i del seu valor residual, atenent la depreciació que normalment pateixen pel seu funcionament, ús i gaudi, sense perjudici de considerar també l'obsolescència tècnica o comercial que els pogués afectar.

S'ha d'amortitzar de forma independent cada part d'un element de l'immobilitzat material que tingui un cost significatiu en relació amb el cost total de l'element i una vida útil diferent de la resta de l'element.

Normalment els terrenys tenen una vida il·limitada i, per tant, no s'amortitzen. No obstant això, si en el valor inicial s'inclouessin costos de rehabilitació, aquesta porció del terreny s'ha d'amortitzar al llarg del període en què s'obtinguin els beneficis per haver incorregut en aquests costos.

En la determinació de l'import de l'immobilitzat material s'ha de tenir en compte la incidència dels costos relacionats amb grans reparacions. En aquest sentit, l'import d'aquests costos s'ha d'amortitzar de forma diferent de la de la resta de l'element, durant el període que hi hagi fins a la gran reparació. Si aquests costos no estiguessin especificats en l'adquisició o construcció, a efectes de la identificació dels mateixos, es pot utilitzar el preu actual de mercat d'una reparació similar.

L'amortització de les inversions realitzades en actius arrendats es realitzarà en funció de la seva vida útil o de la durada del contracte d'arrendament o cessió si aquest fos menor.

Les plantilles i els motlles utilitzats amb caràcter permanent en fabricacions de sèrie han de formar part de l'immobilitzat material, calcula el depreciació segons el període de vida útil que s'estimi.

Per al càlcul de les amortitzacions s'han de conèixer o estimar els valors:

- Cost històric
- Vida útil
- Valor residual
- Criteri d'amortització

Els canvis que, si s'escau, es puguin originar en el valor residual, la vida útil i el mètode d'amortització d'un actiu, s'han de comptabilitzar com un canvi en l'estimació comptable, llevat que es tracti d'un error.

Deterioraments.- Es produirà una pèrdua per deteriorament del valor d'un element de l'immobilitzat material quan el seu valor comptable superi al seu import recuperable, entès aquest com el major import entre el seu valor raonable menys les despeses de venda i el seu valor en ús.

A aquests efectes, almenys al tancament de l'exercici, l'empresa avaluarà si hi ha indicis que algun immobilitzat material pugui estar deteriorat, cas en què ha de calcular els seus imports recuperables efectuant les correccions valoratives que siguin procedents.

Les correccions valoratives per deteriorament dels elements de l'immobilitzat material, així com la seva reversió quan les circumstàncies que les van motivar hagin deixat d'existir, s'han de reconèixer com una despesa o un ingrés, respectivament, en el compte de pèrdues i guanys. La reversió del deteriorament té com a límit el valor comptable de l'immobilitzat que estaria reconegut en la data de reversió si no s'hagués registrat el deteriorament del valor.

Quan calgui reconèixer correccions valoratives per deteriorament, s'han d'ajustar les amortitzacions dels exercicis següents de l'immobilitzat deteriorat, tenint en compte el nou valor comptable. Igual procedir correspon en cas de reversió de les correccions valoratives per deteriorament.

Baixes d'actius

Els elements de l'immobilitzat material s'han de donar de baixa en el moment de la seva alienació o disposició per una altra via o quan no s'esperí obtenir beneficis o rendiments econòmics futurs d'aquests.

La diferència entre l'import que, si s'escau, s'obtingui d'un element de l'immobilitzat material, net de les despeses inherents a l'operació, i el seu valor comptable, determina el benefici o la pèrdua sorgida en donar de baixa aquest element, que s'imputa al compte de pèrdues i guanys de l'exercici en què aquesta es produeix.

Els crèdits per venda d'immobilitzat s'han de valorar d'acord amb el que disposa la norma relativa a instruments financers.

Inversions immobiliàries

Els criteris continguts en les normes anteriors, relatives a l'immobilitzat material, s'apliquen a les inversions immobiliàries.

NORMES SOBRE IMMOBILITZAT INTANGIBLE

Críteri de valoració inicial

S'aplicaran els mateixos criteris continguts en les normes relatives a l'immobilitzat material, sense perjudici del tractament especial dels elements esmentats a continuació.

Per al reconeixement inicial d'un immobilitzat intangible, a més de complir la definició d'actiu i els criteris de registre o reconeixement comptable continguts en el Marc conceptual de la comptabilitat, ha de ser identificable, el que es dóna quan compleix un dels dos requisits següents:

- a) Sigui separable, és a dir, susceptible de ser separat de l'empresa i venut, cedit, lliurat per a la seva explotació, arrendat o intercanviat
- b) Sorgeixi de drets legals o contractuals, amb independència que aquests drets siguin transferibles o separables de l'empresa o d'altres drets o obligacions

En cap cas es reconeixeran com immobilitzats intangibles les marques, capçaleres de diaris o revistes, els segells o denominacions editorials, les llistes de clients o altres partides similars, que s'hagin generat internament.

Críteri de valoració posterior

Després del reconeixement inicial, l'immobilitzat intangible es seguirà valorant al cost històric.

L'empresa apreciarà si la vida útil d'un immobilitzat intangible és definida o indefinida. Un immobilitzat intangible té una vida útil indefinida quan, sobre la base d'una anàlisi de tots els factors rellevants, no hi hagi un límit previsible del període al llarg del qual s'espera que l'actiu generi entrades de fluxos nets d'efectiu per a l'empresa. No obstant la Llei 22-2015 ha determinat que tots els actius intangibles tindran vida útil definida i es prendrà 10 anys en cas que no es pugui determinar fiablement (aquesta disposició entrarà en vigor als exercicis que comencin després de 01-01-2016).

Un element d'immobilitzat intangible amb una vida útil indefinida no s'amortitzarà, encara s'ha d'analitzar el seu eventual deteriorament sempre que hi hagi indicis i almenys anualment. La vida útil d'un immobilitzat intangible que no s'estigui amortitzant s'ha de revisar cada exercici per determinar si hi ha fets i circumstàncies que permetin seguir mantenint una vida útil indefinida per a aquest actiu. En cas contrari, es canviarà la vida útil d'indefinita a definida, procedint segons el que disposa en relació amb els canvis en l'estimació comptable, llevat que es tracti d'un error.

Cas particular. Investigació i desenvolupament

Les despeses de recerca són despeses de l'exercici en què es realitzin. Tanmateix es poden activar com a immobilitzat intangible des del moment en què compleixin les següents condicions:

- Estar específicament individualitzats per projectes i el seu cost clarament establert perquè pugui ser distribuït en el temps
- Tenir motius fundats de l'èxit tècnic i de la rendibilitat econòmic-comercial del projecte o projectes de què es tracti

Investigació.- Les despeses de recerca que figurin en l'actiu s'han d'amortitzar durant la seva vida útil, i sempre dins el termini de cinc anys, en el cas que hi hagi dubtes raonables sobre l'èxit tècnic o la rendibilitat econòmic-comercial del projecte, els imports registrats en l'actiu s'han d'imputar directament a pèrdues de l'exercici.

Desenvolupament.- Les despeses de desenvolupament, quan es compleixin les condicions indicades per a l'activació de les despeses de recerca, s'han de reconèixer en l'actiu i s'han d'amortitzar durant la seva vida útil, que, en principi, es presumeix, llevat prova en contra, que no és superior a cinc anys, en el cas que hi hagi dubtes raonables sobre l'èxit tècnic o la rendibilitat econòmic-comercial del projecte, els imports registrats en l'actiu s'han d'imputar directament a pèrdues de l'exercici.

Cas particular. Propietat industrial (i intel·lectual)

Es comptabilitzaran en aquest concepte, les despeses de desenvolupament capitalitzades quan s'obtingui la corresponent patent o similar, inclòs el cost de registre i formalització de la propietat industrial, sense perjudici dels imports que també es poguessin comptabilitzar per raó d'adquisició a tercers dels drets corresponents.

Han de ser objecte d'amortització i correcció valorativa per deteriorament segons allò especificat amb caràcter general per als immobilitzats intangibles.

Cas particular. Fons de Comerç

Només pot figurar en l'actiu, quan el seu valor es posi de manifest en virtut d'una adquisició onerosa, en el context d'una combinació de negocis.

El seu import es determinarà d'acord amb el que indica la norma relativa a combinacions de negocis i s'haurà d'assignar des de la data d'adquisició entre cadascuna de les unitats generadores d'efectiu o grups d'unitats generadores d'efectiu de l'empresa, sobre els quals s'espera que recaiguin els beneficis de les sinergies de la combinació de negocis.

El fons de comerç no s'amortitzarà. En el seu lloc, les unitats generadores d'efectiu o grups d'unitats generadores d'efectiu a les quals s'hagi assignat el fons de comerç, s'han de sotmetre, almenys anualment, a la comprovació del deteriorament del valor, i, si és el cas, al registre de la correcció valorativa per deteriorament, d'acord amb el que indica la norma relativa a l'immobilitzat material.

Les correccions valoratives per deteriorament reconegudes en el fons de comerç no són objecte de reversió en els exercicis posteriors.

La Llei 22/20015 ha determinat que el Fons de Comerç tindrà una vida útil definida de 10 anys tret que pugui provar-se una altra diferent (aquesta disposició entra en vigor als exercicis que comencin a partir de 01-01-2016).

Cas particular. Drets de traspàs

Només poden figurar en l'actiu quan el seu valor es posi de manifest en virtut d'una transacció onerosa, i han de ser objecte d'amortització i correcció valorativa per deteriorament segons allò especificat amb caràcter general per als immobilitzats intangibles.

Cas particular. Aplicacions informàtiques

Els programes d'ordinador, que compleixin els criteris de reconeixement de la norma relativa a l'immobilitzat intangible, s'inclouran en l'actiu, tant els adquirits a tercers com els elaborats per la empresa per a si mateixa utilitzant els mitjans propis de què disposi, entenent inclosos entre els anteriors les despeses de desenvolupament de les pàgines web.

En cap cas poden figurar en l'actiu les despeses de manteniment de l'aplicació informàtica.

S'aplicaran els mateixos criteris de registre i amortització que els establerts per a les despeses de desenvolupament, aplicant-se respecte a la correcció valorativa per deteriorament els criteris especificats amb caràcter general per als immobilitzats intangibles.

NORMA SOBRE ACTIUS NO CORRENTS MANTINGUTS PER A LA VENDA

Criteri de classificació

L'empresa classificarà un actiu no corrent com a mantingut per a la venda si el seu valor comptable es recuperarà fonamentalment a través de la venda, en lloc de pel seu ús continuat, i sempre que es compleixin els següents dos requisits:

- a) ha d'estar disponible en les seves condicions actuals per a la seva venda immediata, subjecte als termes usuals i habituals per a la venda
- b) La seva venda ha de ser altament probable, perquè concorrin totes les circumstàncies següents:
 - i. L'empresa ha d'estar compromesa per un pla per vendre l'actiu i haver iniciat un programa per trobar comprador i completar el pla
 - ii. La venda de l'actiu s'ha de negociar activament a un preu adequat en relació amb el seu valor raonable actual.
 - iii. S'espera completar la venda dins l'any següent a la data de classificació de l'actiu com a mantingut per a la venda, llevat que, per fets o circumstàncies fora del control de l'empresa, el termini de venda s'hagi d'allargar i hi hagi evidència suficient que l'empresa segueixi compromesa amb el pla de disposició de l'actiu
 - iv. Les accions per completar el pla indiquin que és improbable que hi hagi canvis significatius en el mateix o que hagi de ser retirat

S'entén per grup alienable d'elements mantinguts per a la venda, el conjunt d'actius i passius directament associats dels quals es disposarà de forma conjunta, com a grup, en una única transacció. Podrà formar part d'un grup alienable qualsevol actiu i passiu associat de l'empresa, tot i que no compleixi la definició d'actiu no corrent, sempre que s'hagin d'alienar de forma conjunta. Per a la seva valoració s'han d'aplicar les mateixes regles que ara es comentaran.

Criteri de valoració inicial

Els actius no corrents mantinguts per a la venda s'han de valorar en el moment de la seva classificació en aquesta categoria, pel menor dels dos imports següents:

- a) valor comptable
- b) valor raonable menys les despeses de venda

Per determinar el valor comptable en el moment de la reclasseficació, s'ha de determinar el deteriorament del valor en aquell moment i es registrarà, si escau, una correcció valorativa per deteriorament d'aquest actiu.

El criteri de valoració previst anteriorment no és aplicable als actius següents, que, encara que es classifiquin a efectes de la seva presentació en aquesta categoria, es regeixen quant a la valoració per les seves normes específiques:

- a) Actius per impost diferit, als quals és d'aplicació la norma relativa a impostos sobre beneficis
- b) Actius procedents de retribucions als empleats, que es regeixen per la norma sobre passius per retribucions a llarg termini al personal
- c) Actius financers, excepte inversions en el patrimoni d'empreses del grup, multigrup i associades, que estan dins de l'abast de la norma sobre instruments financers

Criteri de valoració posterior

Mentre un actiu es classifiqui com no corrent mantingut per a la venda, no s'amortitzarà, havent de dotar les oportunes correccions valoratives de manera que el valor comptable no excedeixi del valor raonable menys les despeses de venda.

Quan un actiu deixi de complir els requisits per ser classificat com mantingut per a la venda es reclasseficarà en la partida del balanç que correspongui a la seva naturalesa i es valorarà pel menor import, en la data en què sigui procedent la reclasseficació, entre el seu valor comptable anterior a la seva qualificació com a actiu no corrent en venda, ajustat, si escau, per les amortitzacions i correccions de valor que s'hagueren reconegut de no haver-se classificat com mantingut per a la venda, i el seu import recuperable, registrant qualsevol diferència en la partida del compte de pèrdues i guanys que correspongui a la seva naturalesa.

NORMA SOBRE ARRENDAMENTS

Definició d'arrendament

S'entén per arrendament, a efectes d'aquesta norma, qualsevol acord, amb independència de la seva instrumentació jurídica, pel qual l'arrendador cedeix a l'arrendatari, a canvi de percebre una suma única de diners o una sèrie de pagaments o quotes, el dret a utilitzar un actiu durant un període de temps determinat.

Classificació d'arrendaments

Quan de les condicions econòmiques d'un acord d'arrendament, es dedueixi que es transfereixen substancialment tots els riscos i beneficis inherents a la propietat de l'actiu objecte del contracte, aquest acord s'ha de qualificar com a arrendament financer.

Si en contracte figura una opció de compra, es presumeix que es transfereixen substancialment tots els riscos i beneficis inherents a la propietat, quan no hi hagi dubtes raonables que s'exercirà aquesta opció. No hi dubtes raonables quan l'opció de compra sigui un import insignificant respecte al valor del bé o quan l'import de l'opció de compra sigui inferior al valor que s'estima que l'actiu tindrà en el moment d'exercici de l'opció de compra.

Figuri o no una opció de compra en el contracte, també es considera l'esmentada transferència, entre d'altres, en els següents casos:

- Contractes d'arrendament en què la propietat de l'actiu es transfereix a l'arrendatari al finalitzar el termini de l'arrendament
- Contractes d'arrendament en què la duració del contracte de lloguer coincideixi o cobreixi la major part de la vida econòmica de l'actiu, i sempre que de les condicions pactades es desprengui la racionalitat econòmica del manteniment d'aquest arrendament
- En aquells casos en què, al començament de l'arrendament, el valor actual de les quantitats a pagar suposi la pràctica totalitat del valor raonable de l'actiu arrendat
- Quan les especials característiques dels actius objecte de l'arrendament fan que la seva utilitat quedi restringida a l'arrendatari
- L'arrendatari pot cancel·lar el contracte d'arrendament i les pèrdues sofertes per l'arrendador a causa d'aquesta cancel·lació foren assumides per l'arrendatari
- Els resultats derivats de les fluctuacions en el valor raonable de l'import residual recauen sobre l'arrendatari
- L'arrendatari té la possibilitat de prorrogar l'arrendament durant un segon període, amb uns pagaments per arrendament que siguin substancialment inferiors als habituals del mercat

Comptabilització de l'arrendament financer per l'arrendatari

L'arrendatari, en el moment inicial, ha de registrar un actiu d'acord amb la seva naturalesa, segons es tracti d'un element de l'immobilitzat material o de l'intangible, i un passiu financer pel mateix import, que serà el menor entre el valor raonable de l'actiu arrendat i el valor actual dels pagaments mínims acordats durant el termini de l'arrendament -inclòs el pagament per l'opció de compra, quan no hi hagi dubtes raonables sobre el seu exercici- i calculats a l'inici d'aquest, amb exclusió de les quotes de caràcter contingent i del cost dels serveis i impostos repercutibles per l'arrendador. A aquests efectes, s'entén per quotes de caràcter contingent aquells pagaments per arrendament l'import de les quals no és fix sinó que depèn de l'evolució futura d'una variable.

Per al càlcul del valor actual s'ha d'utilitzar el tipus d'interès implícit de l'arrendador i si aquest no es pot determinar, el tipus d'interès de mercat per a operacions similars.

La càrrega financera total s'ha de distribuir al llarg del termini de l'arrendament i s'ha d'imputar al compte de pèrdues i guanys de l'exercici en què es meriti, aplicant el mètode del tipus d'interès efectiu. Les quotes de caràcter contingent són despeses de l'exercici en què s'hi incorri.

Comptabilització de l'arrendament operatiu per l'arrendatari

Es tracta d'un acord mitjançant el qual l'arrendador convé amb l'arrendatari el dret a usar un actiu durant un període de temps determinat. Les despeses, corresponents a l'arrendatari i derivats dels acords d'arrendament operatiu, es consideren com a despesa de l'exercici en què aquests es meritin, i s'han d'imputar al compte de pèrdues i guanys.

NORMA SOBRE ACTIUS FINANCERS

Definició d'actius financers

Un actiu financer és qualsevol actiu que sigui: diners en efectiu, un instrument de patrimoni d'una altra empresa, o suposi un dret contractual a rebre efectiu o un altre actiu financer, o intercanviar actius o passius financers amb tercers en condicions potencialment favorables.

També es classificarà com un actiu financer, tot contracte que pugui ser o serà, liquidat amb els instruments de patrimoni propi de l'empresa, sempre que:

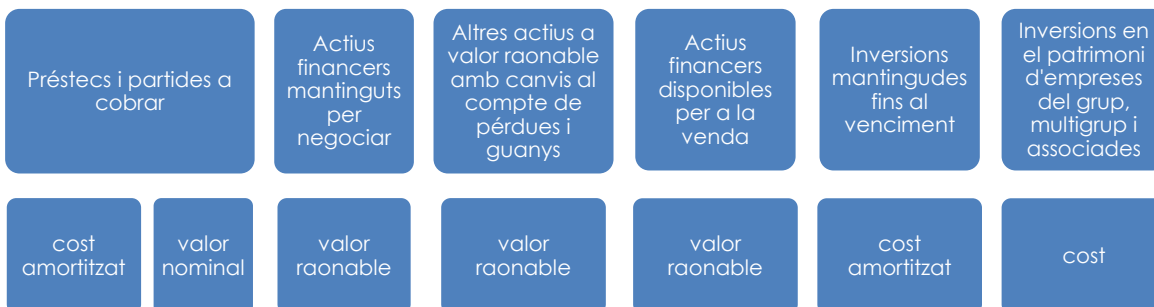
- a) Si no és un derivat, obligui o pugui obligar a rebre una quantitat variable dels seus instruments de patrimoni propi.
- b) Si és un derivat, pugui ser o serà, liquidat mitjançant una forma diferent a l'intercanvi d'una quantitat fixa d'efectiu o d'un altre actiu financer per una quantitat fixa d'instruments de patrimoni propi de l'empresa, a aquests efectes no s'inclouran entre els instruments de patrimoni propi, aquells que siguin, en sí mateixos, contractes per a la futura recepció o lliurament d'instruments de patrimoni propi de l'empresa

Classificació d'actius financers

Els actius financers, a efectes de la seva valoració, es classifiquen en alguna de les següents categories:

1. Préstecs i partides a cobrar
2. Inversions mantingudes fins al venciment
3. Actius financers mantinguts per negociar
4. Altres actius financers a valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys
5. Inversions en el patrimoni d'empreses del grup, multigrup i associades
6. Actius financers disponibles per a la venda

Actius financers

Actius financers mantinguts per negociar

Els actius financers que es tinguin per negociar s'han de valorar d'acord amb el que disposa aquest apartat.

Es considera que un actiu financer es posseeix per negociar quan:

- S'origini adquireixi amb el propòsit de vendre'l en el curt termini (per exemple, valors representatius de deute, sigui quin sigui el seu termini de venciment, o instruments de patrimoni, cotitzats, que s'adquireixen parell a vendre'ls en el curt termini)
- Formi part d'una cartera d'instruments financers identificats i gestionats conjuntament de la qual existeixin evidències d'actuacions recents per obtenir guanys en el curt o termini
- Sigui un instrument financer derivat, sempre que no sigui un contracte de garantia í a financera ni hagi estat designat com a instrument de cobertura

Els criteris utilitzats en la valoració d'aquesta partida són:

Valoració inicial.- S'han de valorar inicialment pel seu valor raonable, que, excepte evidència en contra, és el preu de la transacció, que equival al valor raonable de la contraprestació lliurada. Els costos de transacció que els siguin directament atribuïbles s'han de reconèixer en el compte de pèrdues i guanys de l'exercici.

Si es tracta d'instruments de patrimoni formarà part de la valoració inicial l'import dels drets preferents de subscripció i similars que, si s'escau, s'hagin adquirit.

Valoració posterior.- S'han de valorar pel seu valor raonable, sense deduir els costos de transacció en què es pugui incórrer en la seva alienació.

Canvis en la valoració.- Els canvis que es produeixen en el valor raonable s'imputen en el compte de pèrdues i guanys de l'exercici.

Altres actius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys

En aquesta categoria s'inclouen els actius financers híbrids.

Els instruments financers híbrids són els que combinen un contracte principal no derivat i un derivat financer, anomenat derivat implícit, que no pot ser transferit de manera independent i l'efecte és que alguns dels fluxos d'efectiu de l'instrument híbrid varien de forma similar als fluxos d'efectiu del derivat considerat de forma independent (per exemple, bons referenciats al preu d'unes accions o a l'evolució d'un índex borsari).

També es podran incloure els actius financers que designi l'empresa en el moment del reconeixement inicial per a la seva inclusió en aquesta categoria. Aquesta designació només es podrà realitzar si resulta en una informació més rellevant, pel fet que:

- S'eliminen o redueixen de manera significativa inconsistències en el reconeixement o valoració (també denominades asimetries comptables) que altrament sorgirien per la valoració d'actius o passius o pel reconeixement de les pèrdues o guanys dels mateixos amb diferents criteris.
- Un grup d'actius financers o d'actius i passius financers es gestioni i el seu rendiment s'avaluï sobre la base del seu valor raonable d'acord amb una estratègia de gestió del risc o d'inversió documentada i es faciliti informació del grup també en base al valor raonable al personal clau de la direcció segons es defineix a la norma 15ª d'elaboració dels comptes anuals.

En la memòria s'informarà sobre l'ús d'aquesta opció.

Els criteris utilitzats en la valoració d'aquesta partida són:

Valoració inicial.- S'han de valorar inicialment pel seu valor raonable, que, excepte evidència en contra, és el preu de la transacció, que equival al valor raonable de la contraprestació rebuda. Els costos de transacció que els siguin directament atribuïbles s'han de reconèixer en el compte de pèrdues i guanys de l'exercici.

Valoració posterior.- S'han de valorar pel seu valor raonable, sense deduir els costos de transacció en què es pugui incórrer en la seva cancel·lació.

Canvis en la valoració.- Els canvis que es produeixen en el valor raonable s'imputen en el compte de pèrdues i guanys de l'exercici.

Actius financers disponibles per a la venda

En aquesta categoria s'inclouran els valors representatius de deute i instruments de patrimoni d'altres empreses que no s'hagin classificat en cap de les altres categories existents.

Els criteris utilitzats en la valoració d'aquesta partida són:

Valoració inicial.- S'han de valorar inicialment pel seu valor raonable, que, excepte evidència en contra, és el preu de la transacció, que equival al valor raonable de la contraprestació lliurada, més els costos de transacció que els siguin directament atribuïbles.

Formarà part de la valoració inicial l'import dels drets preferents de subscripció i similars que, si s'escau, s'hagin adquirit.

Les inversions en instruments de patrimoni el valor raonable no es pugui determinar amb fiabilitat es valoren pel seu cost, menys, si s'escau, l'import acumulat de les correccions valoratives per deteriorament del valor.

Valoració posterior.- S'han de valorar pel seu valor raonable, sense deduir els costos de transacció en què es pugui incórrer en la seva alienació.

En el supòsit excepcional que el valor raonable d'un instrument de patrimoni deixés de ser fiable, els ajustos previs reconeguts directament en el patrimoni net es tractaran de la mateixa forma disposada per als deterioraments de valor de les inversions en el patrimoni d'empreses del grup, multigrup i associades.

Canvis en la valoració.- Els canvis que es produeixen en el valor raonable es registraran directament en el patrimoni net, fins que l'actiu financer causi baixa del balanç o es deteriori, moment en què l'import així reconegut, s'ha d'imputar al compte de pèrdues i guanys.

No obstant això, les correccions valoratives per deteriorament del valor i les pèrdues i guanys que resultin per diferències de canvi en actius financers monetaris en moneda estrangera, d'acord amb la norma relativa a aquesta última, s'han de registrar en el compte de pèrdues i guanys.

També s'han de registrar en el compte de pèrdues i guanys l'import dels interessos, calculats segons el mètode del tipus d'interès efectiu, i dels dividendes meritats.

Deteriorament del valor. - Almenys al tancament de l'exercici, s'han d'efectuar les correccions valoratives necessàries sempre que hi hagi evidència objectiva que el valor d'un actiu financer disponible per a la venda, o grup d'actius financers disponibles per a la venda amb similars característiques de risc valorades col·lectivament, s'ha deteriorat com a resultat d'un o més esdeveniments que hagin ocorregut després del seu reconeixement inicial, i que ocasionin:

- En el cas dels instruments de deute adquirits, una reducció o retard en els fluxos d'efectiu estimats futurs, que poden venir motivats per la insolvència del deutor
- En el cas d'inversions en instruments de patrimoni, la falta de recuperabilitat del valor en llibres de l'actiu, evidenciada, per exemple, per un descens prolongat o significatiu en el seu valor raonable. En tot cas, es presumirà que l'instrument s'ha deteriorat davant una caïda d'ad' un a n y i mig i d'un quaranta per cent en la seva cotització, sense que s'hagi produït la recuperació o del seu valor, sense perjudici que pogués ser necessari reconèixer una pèrdua mesura per deteriorament abans que hagi transcorregut aquest termini o descendit la cotització en el percentatge esmentat.

La correcció valorativa per deteriorament del valor d'aquests actius financers és la diferència entre el seu cost o cost amortitzat menys, si s'escau, qualsevol correcció valorativa per deteriorament prèviament reconeguda en el compte de pèrdues i guanys i el valor raonable en el moment en què es s'efectuï la valoració.

En el cas d'instruments de patrimoni que es valorin pel seu cost, per no poder-se determinar amb fiabilitat el seu valor raonable, la correcció valorativa per deteriorament es calcula d'acord amb el que disposa per a les inversions en el patrimoni d'empreses del grup, multigrup i associades.

Les pèrdues acumulades reconegudes en el patrimoni net per disminució del valor raonable, sempre que hi hagi una evidència objectiva de deteriorament en el valor de l'actiu, s'han de reconèixer en el compte de pèrdues i guanys.

Reversió del deteriorament de valor.- En el cas d'instruments de deute adquirits, si després de reconèixer un deteriorament, en exercicis posteriors s'incrementa el valor raonable, la correcció valorativa reconeguda en exercicis anteriors ha de revertir amb abonament al compte de pèrdues i guanys de l'exercici.

En el cas que s'incrementés el valor raonable corresponent a un instrument de patrimoni, la correcció valorativa reconeguda en exercicis anteriors no ha de revertir amb abonament al compte de pèrdues i guanys i es registrarà l'increment de valor raonable directament contra el patrimoni net.

En el cas d'instruments de patrimoni que es valorin pel seu cost, per no poder determinar-se amb fiabilitat el seu valor raonable, no serà possible la reversió de la correcció valorativa reconeguda en exercicis anteriors.

Actius financers mantinguts fins al venciment

Es poden incloure en aquesta categoria els valors representatius de deute que compleixin les següents característiques:

- tinguin una data de venciment fixada
- tinguin cobraments de quantitat determinada o determinable
- es negociïn en un mercat actiu
- que l'empresa tingui la intenció efectiva i la capacitat de conservar fins al seu venciment.

Els criteris utilitzats en la valoració d'aquesta partida són:

Valoració inicial.- Les inversions mantingudes fins al venciment es valoren inicialment pel seu valor raonable, que, excepte evidència en contra, és el preu de la transacció, que equival al valor raonable de la contraprestació lliurada més els costos de transacció que els siguin directament atribuïbles.

Valoració posterior.- Les inversions mantingudes fins al venciment es valoren pel seu cost amortitzat.

Canvis en la valoració.- Els interessos meritats s'han de comptabilitzar en el compte de pèrdues i guanys, aplicant el mètode del tipus d'interès efectiu.

Deteriorament del valor.- Almenys al tancament de l'exercici, s'han d'efectuar les correccions valoratives aplicant els criteris assenyalats per a la partida de préstecs i partides a cobrar.

Tanmateix, com a substitut del valor actual dels fluxos d'efectiu futurs es pot utilitzar el valor de mercat de l'instrument, sempre que aquest sigui prou fiable per considerar-lo representatiu del valor que pugui recuperar l'empresa.

Préstecs i partides a cobrar

En aquesta categoria s'han de classificar, llevat que es classifiquin com actius financers mantinguts per negociar o com altres actius financers a valor raonable amb canvi en pèrdues i guanys, els:

- a) Crèdits per operacions comercials que són aquells actius financers que s'originen en la venda de béns i la prestació de serveis per operacions de tràfic de l'empresa
- b) Crèdits per operacions no comercials que són aquells actius financers que
 - a) tenen cobraments de quantitat determinada o determinable
 - b) no es negocien en un mercat actiu
 - c) no tenen origen comercial
 - d) no són instruments de patrimoni ni derivats

No s'inclouran aquells actius financers per als quals el tenidor pugui no recuperar substancialment tota la inversió inicial, per circumstàncies diferents al deteriorament creditici.

Els criteris utilitzats en la valoració d'aquesta partida són:

Valoració inicial.- S'han de valorar inicialment pel seu valor raonable, que, excepte evidència en contra, és el preu de la transacció, que equival al valor raonable de la contraprestació lliurada més els costos de transacció que els siguin directament atribuïbles.

No obstant el que assenyalava el paràgraf anterior, els crèdits per operacions comercials amb venciment no superior a un any i que no tinguin un tipus d'interès contractual, així com les bestretes i crèdits al personal, els dividendes a cobrar i els desemborsaments exigits sobre instruments de patrimoni, l'import dels quals s'espera rebre en el curt termini, es poden valorar pel seu valor nominal quan l'efecte de no actualitzar els fluxos d'efectiu no sigui significatiu.

Valoració posterior.- Els actius financers inclosos en aquesta categoria es valoren pel seu cost amortitzat.

No obstant això, els crèdits amb venciment no superior a un any que, d'acord amb el que disposa l'apartat anterior, es valorin inicialment pel seu valor nominal, valorant per aquest import, llevat que s'hagin deteriorat.

Les aportacions realitzades com a conseqüència d'un contracte de comptes en participació i similars, es valoraran al cost, incrementat o disminuït pel benefici o la pèrdua, respectivament, que corresponguin a l'empresa com a particip no gestor, i menys, si s'escau, el import acumulat de les correccions valoratives per deteriorament.

Canvis en la valoració.- Els interessos meritats s'han de comptabilitzar en el compte de pèrdues i guanys, aplicant el mètode del tipus d'interès efectiu.

Deteriorament del valor.- Almenys al tancament de l'exercici, s'han d'efectuar les correccions valoratives necessàries sempre que hi hagi evidència objectiva que el valor d'un crèdit, o d'un grup de crèdits amb similars característiques de risc valorats col·lectivament, s'ha deteriorat com a resultat d'un o més esdeveniments que hagin ocorregut després del seu reconeixement inicial i que ocasionin una reducció o retard en els fluxos d'efectiu estimats futurs, que poden venir motivats per la insolvència del deutor.

La pèrdua per deteriorament del valor d'aquests actius financers és la diferència entre el seu valor en llibres i el valor actual dels fluxos d'efectiu futurs que s'estima que generaran, descomptats al tipus d'interès efectiu calculat en el moment del seu reconeixement inicial. Per als actius financers a tipus d'interès variable, s'ha d'utilitzar el tipus d'interès efectiu que correspongui a la data de tancament dels comptes anuals d'acord amb les condicions contractuals. En el càlcul de les pèrdues per deteriorament d'un grup d'actius financers es poden utilitzar models basats en fórmules o mètodes estadístics.

Les correccions valoratives per deteriorament s'han de reconèixer com una despesa en el compte de pèrdues i guanys.

Reversió del deteriorament de valor.- La reversió de les correccions valoratives per deteriorament, quan l'import del deteriorament disminueix per causes relacionades amb un esdeveniment posterior, s'han de reconèixer com un ingrés en el compte de pèrdues i guanys.

La reversió del deteriorament té com a límit el valor en llibres del crèdit que estaria reconegut en la data de reversió si no s'hagués registrat el deteriorament del valor.

Inversions en el patrimoni d'empreses del grup, multigrup i associades

Les inversions en el patrimoni d'empreses del grup, multigrup i associades, tal com aquestes queden definides en la norma 13^a d'elaboració dels comptes anuals, s'han de valorar aplicant els criteris d'aquest apartat, no podent ser incloses en altres categories a efectes de la seva valoració.

Els criteris utilitzats en la valoració d'aquesta partida són:

Valoració inicial.- S'han de valorar inicialment al cost, que equival al valor raonable de la contraprestació lliurada més els costos de transacció que els siguin directament atribuïbles, i s'ha d'aplicar, si és el cas, en relació amb les empreses del grup, el criteri inclòs en el apartat de la norma relativa a operacions entre empreses del grup i els criteris per a determinar el cost de la combinació que estableix la norma sobre combinacions de negocis.

No obstant això, si hi ha una inversió anterior a la seva qualificació com a empresa del grup, multigrup o associada, es considera cost d'aquesta inversió el valor comptable que hauria de tenir la mateixa immediatament abans que l'empresa passi a tenir aquesta qualificació. Si s'escau, els ajustos valoratius previs associats amb aquesta inversió comptabilitzats directament en el patrimoni net, es mantindran en aquest fins que es produeixi alguna de les circumstàncies descrites relatives al deteriorament.

Formarà part de la valoració inicial l'import dels drets preferents de subscripció i similars que, si s'escau, s'hagin adquirit.

Valoració posterior.- Es valoren pel seu cost, menys, si s'escau, l'import acumulat de les correccions valoratives per deteriorament.

Quan s'hagi d'assignar valor a aquests actius per baixa del balanç o un altre motiu, s'aplicarà el mètode del cost mitjà ponderat per grups homogenis, entenen per aquests els valors que tenen els mateixos drets.

En el cas de venda de drets preferents de subscripció i similars o segregació d'aquests per exercir, l'import del cost dels drets disminueix el valor comptable dels respectius actius. Aquest cost es determina aplicant alguna fórmula valorativa de general acceptació.

Deteriorament del valor.- Almenys al tancament de l'exercici, s'han d'efectuar les correccions valoratives necessàries sempre que hi hagi evidència objectiva que el valor en llibres d'una inversió no serà recuperable.

L'import de la correcció valorativa és la diferència entre el seu valor en llibres i l'import recuperable, entès aquest com el major import entre el seu valor raonable menys els costos de venda i el valor actual dels fluxos d'efectiu futurs derivats de la inversió, calculats, bé mitjançant l'estimació dels que s'espera rebre com a conseqüència del repartiment de dividends realitzat per l'empresa participada i de l'alienació o baixa en comptes de la inversió en la mateixa, bé mitjançant l'estimació de la seva participació en els fluxos d'efectiu que s'espera que siguin generats per l'empresa participada, procedents tant de les activitats ordinàries com de la seva alienació o baixa en comptes.

Llevat de millor evidència de l'import recuperable de les inversions, en l'estimació del deteriorament d'aquesta classe d'actius s'ha de prendre en consideració el patrimoni net de l'entitat participada corregit per les plusvàlues tàcites existents en la data de la valoració. En la determinació d'aquest valor, i sempre que l'empresa participada participi al seu torn en una altra, s'ha de tenir en compte el patrimoni net que es desprèn dels comptes anuals consolidats elaborats aplicant els criteris inclosos en el Codi de Comerç i les seves normes de desenvolupament.

Les correccions valoratives per deteriorament es registraran com una despesa en el compte de pèrdues i guanys.

Reversió del deteriorament de valor.- La reversió de les correccions valoratives per deteriorament es registrarà com un ingrés en el compte de pèrdues i guanys.

La reversió del deteriorament té com a límit el valor en llibres de la inversió que estaria reconeguda en la data de reversió si no s'hagués registrat el deteriorament del valor.

No obstant, en el cas que s'hagués produït una inversió en l'empresa, prèvia a la seva qualificació com a empresa del grup, multigrup o associada, i amb anterioritat a aquesta qualificació, s'haguessin realitzat ajustos valoratius imputats directament al patrimoni net derivats de tal inversió, aquests ajustos es mantindran després de la qualificació fins a l'alienació o baixa de la inversió, moment en què s'han de registrar en el compte de pèrdues i guanys, o fins que es produeixin les circumstàncies següents:

- a) En el cas d'ajustos valoratius previs per augments de valor, les correccions valoratives per deteriorament es registraran contra la partida del patrimoni net que reculli els ajustos valoratius prèviament practicats fins l'import dels mateixos i l'excés, si s'escau, es registrarà en el compte de pèrdues i guanys. La correcció valorativa per deteriorament imputada directament al patrimoni net no revertirà.
- b) En el cas d'ajustos valoratius previs per reduccions de valor, quan posteriorment l'import recuperable sigui superior al valor comptable de les inversions, aquest últim s'incrementarà, fins al límit de la indicada reducció de valor, contra la partida que hagi recollit els ajustos valoratius previs i a partir d'aquest moment el nou import sorgit es considerarà cost de la inversió. No obstant això, quan hi hagi una evidència objectiva de deteriorament en el valor de la inversió, les pèrdues acumulades directament en el patrimoni net es reconeixeran en el compte de pèrdues i guanys.

Reclassificacions i baixes d'actius financers

Reclassificacions.- L'empresa no pot reclassificar cap actiu financer inclòs o a valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys, a altres categories, ni d'aquestes a aquelles, excepte quan sigui procedent qualificar l'actiu com inversió en el patrimoni d'empreses del grup, multigrup o associades.

No es podrà classificar o tenir classificat cap actiu financer en la categoria d'inversions mantingudes fins al venciment si en l'exercici a què es refereixen els comptes anuals o en els dos precedents, s'han venut o reclassificat actius inclosos en aquesta categoria per un import que no sigui insignificant en relació amb l'import total de la categoria d'inversions mantingudes fins al venciment, llevat d'aquelles que corresponguin a vendes o reclassificacions que compleixin algun dels següents requisits:

- a) Estiguin molt pròximes al venciment
- b) Que hagin ocorregut quan l'empresa hagi cobrat la pràctica totalitat del principal
- c) Són atribuïbles a un succés aïllat, fora del control de l'empresa, no recurrent i que raonablement no podia haver estat avançat per l'empresa

Quan deixi de ser apropiada la classificació d'un actiu financer com a inversió mantinguda fins al venciment, com a conseqüència d'un canvi en la intenció o en la capacitat financera de l'empresa

o per la venda o reclassificació d'un import que no sigui insignificant segons el que disposa en el paràgraf anterior, aquest actiu, juntament amb la resta d'actius financers de la categoria d'inversions mantingudes fins al venciment, s'han de reclassificar a la categoria de disponibles per a la venda i s'han de valorar pel seu valor raonable. La diferència entre l'import pel qual figuri registrat i el seu valor raonable es reconeixerà directament en el patrimoni net de l'empresa i s'aplicaran les regles relatives als actius disponibles per a la venda.

Si com a conseqüència d'un canvi en la intenció o en la capacitat financera de l'empresa, o si passats dos exercicis complets des de la reclassificació d'un actiu financer de la categoria d'inversió mantinguda fins al venciment a la de disponible per a la venda, es reclassifica un actiu financer en la categoria d'inversió mantinguda fins al venciment, el valor comptable de l'actiu financer en aquesta data es convertirà en el seu nou cost amortitzat. Qualsevol pèrdua o guany procedent d'aquest actiu que prèviament s'hagués reconegut directament en el patrimoni net es mantindrà en aquest i s'ha de reconèixer en el compte de pèrdues i guanys al llarg de la vida residual de la inversió mantinguda fins al venciment, utilitzant el mètode del tipus d'interès efectiu.

Quan la inversió en el patrimoni d'una empresa del grup, multigrup o associada deixi de tenir aquesta qualificació, la inversió que, si s'escau, es mantingui en aquesta empresa es valorarà d'acord amb les regles aplicables als actius financers disponibles per a la venda.

Baixes. - L'empresa ha de donar de baixa un actiu financer, o part del mateix, quan expirin o s'hagin cedit els drets contractuals sobre els fluxos d'efectiu de l'actiu financer. D'acord amb el que assenyala el Marc Conceptual, en l'anàlisi de les transferències d'actius financers s'ha d'atendre a la realitat econòmica i no només a la seva forma jurídica ni a la denominació dels contractes.

Per això es considera necessari que s'hagin transferit de manera substancial els riscos i beneficis inherents a la seva propietat, en circumstàncies que s'avaluaran comparant l'exposició de l'empresa, abans i després de la cessió, a la variació en els imports i en el calendari dels fluxos d'efectiu nets de l'actiu transferit.

S'entendrà que s'han cedit de manera substancial els riscos i beneficis inherents a la propietat de l'actiu financer quan la seva exposició a aquesta variació deixi de ser significativa en relació amb la variació total del valor actual dels fluxos d'efectiu futurs nets associats amb l'actiu financer (tal com les vendes en ferm d'actius, les cessions de crèdits comercials en operacions de "factoring" en les que l'empresa no retingui cap risc de crèdit ni d'interès, les vendes d'actius financers amb pacte de recompra pel seu valor raonable i les titulitzacions d'actius financers en què l'empresa cedent no retingui finançaments subordinats ni concedeixi cap tipus de garantia o assumeixi algun altre tipus de risc).

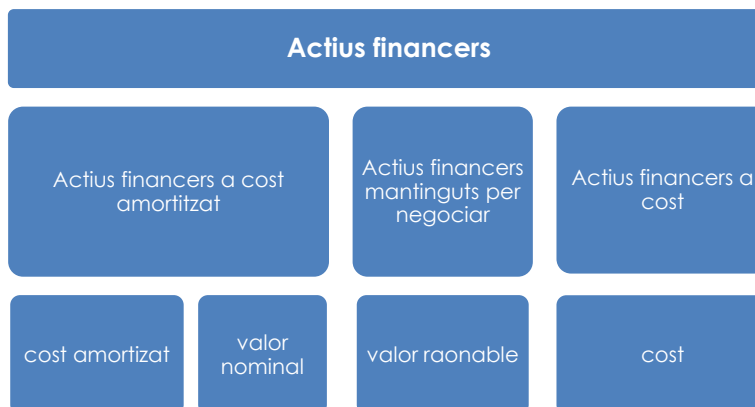
Si l'empresa no ha cedit ni retingut substancialment els riscos i beneficis, l'actiu financer es donarà de baixa quan no n'hagi retingut el control del mateix, situació que es determinarà depenent de la capacitat del cessionari per a transmetre aquest actiu. Si l'empresa cedent mantingués el control de l'actiu, continuarà reconeixent per l'import al qual l'empresa estigui exposada a les variacions de valor de l'actiu cedit, és a dir, per la seva implicació continuada, i reconeixerà un passiu associat.

Quan l'actiu financer es doni de baixa, la diferència entre la contraprestació rebuda neta dels costos de transacció atribuïbles, considerant qualsevol nou actiu obtingut menys qualsevol passiu assumit, i el valor en llibres de l'actiu financer, més qualsevol import acumulat que s'hagi reconegut directament en el patrimoni net, determinarà el guany o la pèrdua sorgida en donar de baixa aquest actiu, i formarà part del resultat de l'exercici en què aquesta es produeix.

L'empresa no ha de donar de baixa els actius financers i reconèixer un passiu financer per un import igual a la contraprestació rebuda, que es tractarà amb posterioritat d'acord amb el que disposa la norma sobre passius financers, en les cessions d'actius financers en les quals hagi retingut substancialment els riscos i beneficis inherents a la seva propietat, com ara en el descompte d'efectes, el "factoring amb recurs", les vendes d'actius financers amb pacte de recompra a un preu fix o al preu de venda més un interès i les titulitzacions d'actius financers en què l'empresa cedent retingui finançaments subordinats o un altre tipus de garanties que absorbeixin substancialment totes les pèrdues esperades.

En el Pla general de comptabilitat de pimes es contenen definicions d'actius financers idèntiques a les contingudes en el PGC. No obstant això la classificació a efectes de valoració és més simple perquè s'esmenten només tres tipus.

1. Actius financers a cost amortitzat
2. Actius financers mantinguts per negociar
3. Actius financers a cost

La diferència més significativa que trobem en comparar els dos plans generals és que ha desaparegut la categoria d "Actius disponibles per a la venda", de manera que no hi haurà diferències en valor raonable que s'imputen al patrimoni net. També s'elimina la categoria de "altres actius a valor raonable amb canvis en resultats".

La categoria de "actius mantinguts a venciment" ha quedat agregada a la de "actius financers a cost amortitzat".

Els criteris valoratius a aplicar a les categories subsistents són similars als que s'apliquen als seus equivalents del PGC, amb alguna simplificació addicional.

Actius financers en el projecte de Real Decret de Reforma del PGC

Al projecte de Real Decret publicat a l'octubre de 2018 que previsiblement serà aplicat des del 01-01-2021 es modifica l'apartat del Pla General de Comptabilitat sobre la comptabilització dels actius financers. Les definicions d'actius financers es mantenen inalterades, però les categories en que es classifiquen els actius passen a ser:

1. Actius financers a valor raonable amb canvis en compte de pèrdues i guanys
2. Actius financers a cost amortitzat
3. Actius financers a cost

Es redueix el número de categories, passant de sis a tres, una d'elles desapareix mentre que altres dues s'agrupen sota el mateix criteri valoratiu que d'altres ja existents. Les correspondències podrien ser resumides així:

Categorías en el PGC	Categorías en el proyecto de Real Decret
Préstecs i partides per cobrar	Actius financers a cost amortitzat
Inversions mantingudes fins el venciment	Actius financers a cost amortitzat
Actius financers mantinguts per negociar	Actius financers a valor raonable amb canvis en compte de pèrdues i guanys
Altres actius financers a valor raonable amb canvis en compte de pèrdues i guanys	Actius financers a valor raonable amb canvis en compte de pèrdues i guanys
Inversions en el patrimoni de empreses del grup, multigrup i associades	Actius financers a cost
Actius financers disponibles per la venda	Aquesta categoria desapareix

La categoria residual, aquella que s'utilitzarà per valorar els actius que no s'incorporin a d'altra categoria serà la dels actius financers a valor raonable amb canvis al compte de pèrdues i guanys. Quan no pugui valorar-se algun actiu a valor raonable de manera fiable, s'haurà d'utilitzar la categoria de cost amortitzat o cost.

Un actiu es classificarà com actiu financer a cost amortitzat quan l'empresa el mantingui per rebre els fluxes d'efectiu derivats de l'execució del contracte i les condicions de l'actiu donin lloc, en dates especificades, a fluxes d'efectiu que són únicament cobrament de principal i interessos sobre l'import del principal pendent. Ens trobarem el cas amb els actius que abans eren classificats com préstecs i partides a cobrar (entre els que trobem els crèdits comercials amb clients) i amb els títols de renda fixa que abans es classificàvem com mantinguts fins al venciment.

Les inversions en instruments de patrimoni no podran classificar-se com actiu a cost amortitzat i hauran de passar a valorar-se a valor raonable si la valoració resulta fiable, cas contrari es valoraran al cost.

Les classificacions es practicaran en el moment inicial de reconeixement de l'actiu i no s'admeten reclassificacions posteriors que no quedin justificades per deixar de complir les condicions que inicialment si que s'havien complert per la classificació de l'actiu.

Ben mirat, les categories en que quedaran classificats els actius en el PGC venen a coincidir amb els que ja es contenien al PGCpimes.

NORMA SOBRE EXISTÈNCIES

Crteri de valoració inicial

Els béns i serveis compresos en les existències s'han de valorar pel seu cost, ja sigui el preu d'adquisició o el cost de producció.

El preu d'adquisició inclou

1. l'import facturat pel venedor després de deduir qualsevol descompte, rebaixa en el preu o altres partides similars així com els interessos incorporats al nominal dels debits
2. podran incloure's els interessos incorporats als debits amb venciment no superior a un any que no tinguin un tipus d'interès contractual, quan l'efecte de no actualitzar els fluxos d'efectiu no sigui significatiu
3. totes les despeses addicionals que es produeixin fins que els béns es trobin ubicats per a la venda, com ara transports, aranzels de duanes, assegurances i altres directament atribuïbles a l'adquisició de les existències
4. els impostos indirectes que graven les existències s'inclouran al preu d'adquisició o cost de producció quan no siguin recuperables directament de la Hisenda Pública
5. en les existències que necessitin un període de temps superior a un any per estar en condicions de ser venudes, s'inclouran al preu d'adquisició o cost de producció, les despeses financeres, en els termes que preveu la norma sobre l'immobilitzat material

El cost de producció es determinarà afegint

1. El preu d'adquisició de les matèries primeres i altres matèries consumibles
2. Els costos directament imputables al producte
3. La part que raonablement correspongui dels costos indirectament imputables als productes de què es tracti, en la mesura que aquests costos corresponguin al període de fabricació, elaboració o construcció, en què s'hagi incorregut per ubicar-los per la seva venda i es basin en el nivell d'utilització de la capacitat normal de treball dels mitjans de producció

Els criteris indicats per valorar existències físiques són aplicables per determinar el cost de les existències dels serveis. En concret, les existències han d'incloure el cost de producció dels serveis mentre encara no s'hagi reconegut l'ingrés per prestació de serveis corresponent d'acord amb el que estableix la norma relativa a ingressos per vendes i prestació de serveis.

Els avançaments a proveïdors a compte de subministraments futurs d'existències es valoren pel seu cost.

Com excepció a la norma general, els intermediaris que comercialitzin matèries primeres cotitzades, podran valorar les seves existències al valor raonable menys els costos de venda sempre que amb aquesta valoració quedi eliminat o es redueixi de forma significativa una possible asimetria comptable. Amb aquest criteri les variacions posteriors de valor es reconeixeran al compte de pèrdues i guanys.

Crteri de valoració posterior

Després del reconeixement inicial, les existències que subsisteixin en balanç seguiran valorant al cost. Quan s'hagi identificar la valoració de les partides subsistents, s'utilitzarà algun dels mètodes d'assignació de valor que es mencionen a continuació.

Deterioraments de valor

Quan el valor net realitzable de les existències sigui inferior al seu preu d'adquisició o al seu cost de producció, s'efectuaran les oportunes correccions valoratives reconeixent-les com una despesa en el compte de pèrdues i guanys.

Quan sigui procedent realitzar correcció valorativa, el preu de reposició de les matèries primeres i altres matèries consumibles pot ser la millor mesura disponible del seu valor net realitzable.

En general, el valor net realitzable de les existències és el preu previst de venda del qual es deduiran els costos comercials (comissions de venda, transport o similars) i els altres costos pendents d'incórrer i necessaris per deixar els productes elaborats o les mercaderies en condicions de venda (costos de fabricació i emmagatzematge pendents, per exemple).

En el cas de les matèries primeres i altres matèries consumibles en el procés de producció, no es realitzarà correcció valorativa sempre que s'espera que els productes acabats als quals s'incorporin siguin venuts per sobre del cost.

Adicionalment, els béns o serveis que haguessin estat objecte d'un contracte de venda o de prestació de serveis en ferm el compliment del qual hagi de tenir lloc posteriorment, no seran objecte de la correcció valorativa, a condició que el preu de venda estipulat en el contracte cobreixi, com a mínim, el cost d'aquests béns o serveis, més tots els costos pendents de realitzar que siguin necessaris per a l'execució del contracte.

Si les circumstàncies que van causar la correcció del valor de les existències haguessin deixat d'existir, l'import de la correcció ha de ser objecte de reversió reconeixent com un ingrés en el compte de pèrdues i guanys.

Mètodes d'assignació de valor

Quan es tracti d'assignar valor a béns concrets que formen part d'un inventari s'aplicarà el següent criteri, depenent de si els béns són o no intercanviables, mantenint la consideració que s'utilitzarà un únic mètode d'assignació de valor per a totes les existències que tinguin una naturalesa i ús similars:

- a) En cas de béns intercanviables entre sí, s'adoptarà amb caràcter general el mètode del preu mitjà o cost mitjà ponderat. Alternativament el mètode FIFO és acceptable i es pot adoptar si l'empresa ho considera més convenient per a la seva gestió
- b) Quan es tracti de béns no intercanviables entre sí o béns produïts i segregats per a un projecte específic, el valor s'assignarà identificant el preu o els costos específicament imputables a cada bé individualment considerat

NORMA SOBRE SUBVENCIONS, DONACIONS I LLEGATS

Crteri de classificació i reconeixement

Es considera que una subvenció, donació o llegat és no reintegrable quan hi hagi un acord individualitzat de concessió de la subvenció, donació o llegat a favor de l'empresa, s'hagin complert les condicions establertes per a la seva concessió i no hi hagi dubtes raonables sobre la recepció de la subvenció, donació o llegat.

Reintegrables.- Les subvencions, donacions i llegats que tinguin caràcter de reintegrables es registraran com a passius de l'empresa fins que adquireixin la condició de no reintegrables.

No reintegrables, de tercers.- Les subvencions, donacions i llegats no reintegrables es comptabilitzaran inicialment, amb caràcter general, com a ingressos directament imputats al patrimoni net i s'han de reconèixer en el compte de pèrdues i guanys com ingressos sobre una base sistemàtica i racional de forma correlacionada amb les despeses derivades de la subvenció, donació o llegat.

No reintegrables, de propietaris.- Les subvencions, donacions i llegats no reintegrables rebuts de socis o propietaris, no constitueixen ingressos, s'han de registrar directament en els fons propis, independentment del tipus de subvenció, donació o llegat de què es tracti.

No obstant, en el cas d'empreses pertanyents al sector públic que rebin subvencions, donacions o llegats de l'entitat pública dominant per finançar la realització d'activitats d'interès públic o general, la comptabilització d'aquestes ajudes públiques s'ha d'efectuar d'acord amb els criteris continguts en l'apartat anterior d'aquesta norma.

Valoració

Les subvencions, donacions i llegats de caràcter monetari es valoren pel valor raonable de l'import concedit, i les de caràcter no monetari o en espècie es valoraran pel valor raonable del bé rebut, referenciats ambdós valors al moment del seu reconeixement.

Criteris d'imputació a resultats

La imputació a resultats de les subvencions, donacions i llegats que tinguin el caràcter de no reintegrables s'efectuarà atenent a la seva finalitat, independentment que s'hagi rebut amb caràcter monetari o en espècie quan es refereixin a l'adquisició del mateix tipus d'actiu o a la cancel·lació del mateix tipus de passiu.

A efectes de la seva imputació en el compte de pèrdues i guanys, caldrà distingir entre els següents tipus de subvencions, donacions i llegats:

- a) Quan es concedeixin per assegurar una rendibilitat mínima o compensar dèficits d'explotació, s'imputaran com ingressos de l'exercici en què es concedeixin, llevat si es destinen a finançar dèficit d'explotació d'exercicis futurs, cas en què imputaran en aquests exercicis
- b) Quan es concedeixin per finançar despeses específiques s'imputaran com ingressos en el mateix exercici en què es meritin les despeses que estiguin finançant
- c) Quan es concedeixin per adquirir actius o cancel·lar passius, es poden distingir els següents casos:
 - Actius de l'immobilitzat intangible, material i inversions immobiliàries: s'imputaran com a ingressos de l'exercici en proporció a la dotació a la amortització efectuada en aquest període per als esmentats elements o, si s'escau, quan es produeixi la seva alienació, correcció valorativa per deteriorament o baixa en balanç
 - Existències que no s'obtinguin com conseqüència d'un ràpel comercial, s'imputaran com ingressos de l'exercici en què es produeixi la seva alienació, correcció valorativa per deteriorament o baixa en balanç
 - Actius financers, s'imputaran com ingressos de l'exercici en què es produeixi la seva alienació, correcció valorativa per deteriorament o baixa en balanç
 - Cancel·lació de deutes, s'imputaran com ingressos de l'exercici en què es produeixi aquesta cancel·lació, excepte quan s'atorguin en relació amb un finançament específic, en què la imputació es realitzarà en funció de l'element finançat
- d) Els imports monetaris que es rebin sense assignació a una finalitat específica s'imputaran com a ingressos de l'exercici en què es reconeguin

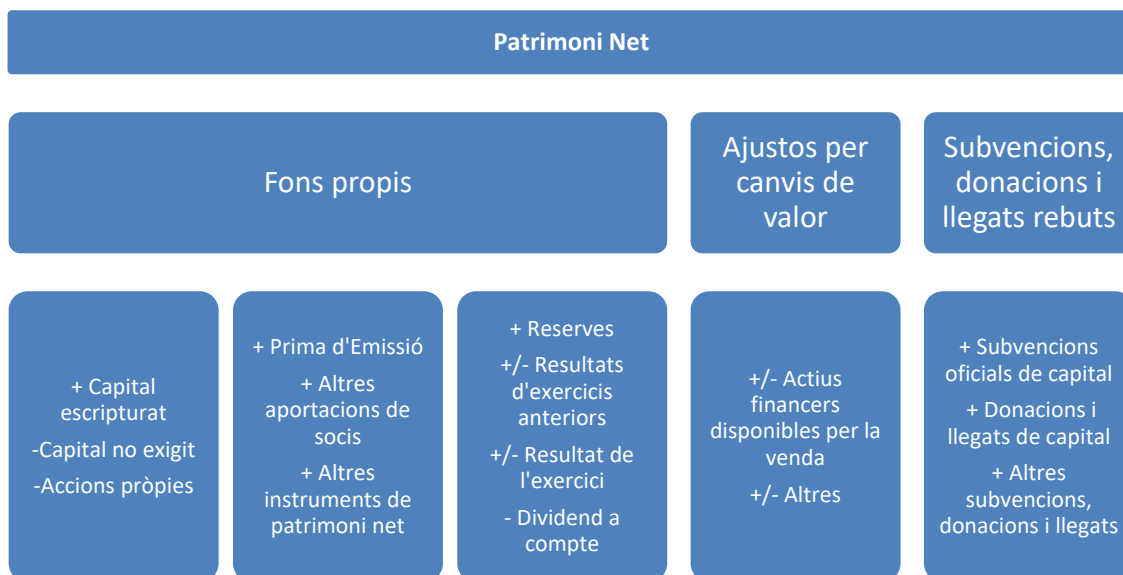
Es consideren en tot cas de naturalesa irreversible les correccions valoratives per deteriorament dels elements en la part en què aquests hagin estat finançats gratuïtament.

NORMA SOBRE PATRIMONI NET

Definició d'instruments de patrimoni

Un instrument de patrimoni és qualsevol negoci jurídic que evidència, o reflecteix, una participació residual en els actius de l'empresa que els emet un cop deduïts tots els seus passius.

La composició del patrimoni net es pot resumir en el següent quadre:

Tractament dels negocis sobre instruments de patrimoni propis

En el cas que l'empresa realitzi qualsevol tipus de transacció amb els seus propis instruments de patrimoni, l'import d'aquests instruments s'ha de registrar en el patrimoni net, com una variació dels fons propis, i en cap cas es poden reconèixer com a actius financers de l'empresa ni es registrarà resultat al compte de pèrdues i guanys.

Les despeses derivades d'aquestes transaccions, incloses les despeses d'emissió d'aquests instruments, com ara honoraris de lletrats, notaris, i registradors; impressió de memòries, butlletins i títols, tributs, publicitat, comissions i altres despeses de col·locació, es registraran directament contra el patrimoni net com menors reserves.

Les despeses derivades d'una transacció de patrimoni propi, de la qual s'hagi desistit o s'hagi abandonat, s'han de reconèixer en el compte de pèrdues i guanys.

Instruments financers compostos

Un instrument financer compost és un instrument financer no derivat que inclou components de passiu i de patrimoni simultàniament.

Si l'empresa ha emès un instrument financer compost, reconeixerà, valorarà i presentarà per separat els seus components.

L'empresa distribuirà el valor en llibres inicial d'acord amb els següents criteris que, excepte error, no es revisarà posteriorment:

- Assignarà al component de passiu el valor raonable d'un passiu similar que no porti associat el component de patrimoni
- Assignarà al component de patrimoni la diferència entre l'import inicial i el valor assignat al component de passiu
- En la mateixa proporció distribuirà els costos de transacció

NORMA SOBRE PROVISIONS I CONTINGÈNCIES

Definició

Quan l'article 29 del Codi de Comerç es refereix a la classificació dels passius en el balanç, dóna una expressió molt encertada del concepte de provisions: "figurar de manera separada les provisions o obligacions en què hi hagi incertesa sobre la seva quantia o venciment".

També podem trobar una referència en la definició del principi de prudència continguda en el Marc Conceptual del PGC on es cita "Per contra, s'han de tenir en compte tots els riscos, amb origen en l'exercici o en un altre anterior, tan aviat siguin coneguts, fins i tot si només es coneixen entre la data de tancament dels comptes anuals i la data en què aquestes es formulin. En aquests casos s'ha de donar informació en la memòria, sense perjudici del seu reflex, quan s'hagi generat un passiu i una despesa, en altres documents integrants dels comptes anuals".

Analitzant els dos extractes concloem que l'empresa ha d'informar en els comptes anuals d'aquells riscos afrontats per l'empresa quan els conegui, a través de dues vies:

- Incorporar en el balanç un passiu que reflecteix l'obligació existent de pagament futur (és a dir que es compleixi la definició de passiu), que compleixi els requisits per reconeixement (possibilitat d'ocurrència superior al contrari i valoració fiable) encara que el seu import no es pugui determinar amb exactitud o el seu venciment no es conegui de manera certa i per tant un o altre hagin de ser estimats
- Esmentar en la Memòria la situació en què es troba l'empresa quan es troba riscos o obligacions diferents de les anteriors, és a dir, amb obligació poc probable encara que de probabilitat significativa, o impossibilitat de valorar fiablement

L'empresa ha de reconèixer com a provisions els passius que, complint la definició i els criteris de registre o reconeixement comptable continguts en el Marc Conceptual de la comptabilitat, resultin indeterminats respecte al seu import o la data en què es cancel·laran.

Les provisions poden estar determinades per

- Una disposició legal o contractual
- Una obligació implícita o tàcita. En aquest cas, el seu naixement se situa en l'expectativa vàlida creada per l'empresa davant de tercers, d'assumpció d'una obligació per part d'aquella

Valoració inicial

Quan neixin les obligacions registrables en balanç, les provisions es valoraran pel valor actual de la millor estimació possible de l'import necessari per cancel·lar o transferir a un tercer l'obligació.

Quan es tracti de provisions amb venciment inferior o igual a un any, i l'efecte financer no sigui significatiu, no serà necessari fer cap tipus de descompte.

La compensació a rebre d'un tercer en el moment de liquidar l'obligació, no suposarà una minoració de l'import del deute. Només quan hi hagi un vincle legal o contractual, pel qual s'hagi exterioritzat part del risc, i en virtut del qual l'empresa no estigui obligada a respondre, s'ha de tenir en compte per estimar l'import pel qual, si s'escau, figurarà la provisió.

La compensació a rebre d'un tercer pot donar lloc al reconeixement en l'actiu de l'empresa del corresponent dret de cobrament, sempre que no hi hagi dubtes que aquest reemborsament serà percebut. L'import pel qual es registrarà l'esmentat actiu no podrà excedir l'import de l'obligació registrada.

Valoració posterior

D'acord amb la informació disponible en cada moment, les provisions es valoraran en la data de tancament de l'exercici, pel valor actual de la millor estimació possible de l'import necessari per cancel·lar o transferir a un tercer l'obligació.

S'han de registrar els ajustaments que sorgeixin per l'actualització financera de la provisió com una despesa financera conforme es vagin meritant.

Els canvis en el valor de la provisió provocats per ajustaments en les estimacions (al reestimar-se l'import pel qual seran cancel·lades i el venciment previst) es tractaran d'acord amb la NRV 22 del PGC "Norma sobre en criteris comptables, errors i estimacions comptables".

Quan es tracti de provisions amb venciment inferior o igual a un any, i l'efecte financer no sigui significatiu, no serà necessari fer cap tipus de descompte.

NORMA SOBRE PASSIUS FINANCERS

Definició de passius financers

Els instruments financers emesos, incorreguts o assumits s'han de classificar com a passius financers, en la totalitat o en una de les seves parts, sempre que d'acord amb la seva realitat econòmica suposin per a l'empresa una obligació contractual,

- directa o indirecta,
- de lliurar efectiu o un altre actiu financer,
- o d'intercanviar actius o passius financers amb tercers en condicions potencialment desfavorables

Per exemple un instrument financer que prevegi la seva recompra obligatòria per part de l'emissor, o que atorgui al tenidor el dret a exigir a l'emissor el seu rescat en una data i per un import determinat o determinable, o a rebre una remuneració predeterminada sempre que hi hagi beneficis distribuïbles. En particular, determinades accions rescatables i accions o participacions sense vot.

També es classificarà com un passiu financer, tot contracte que pugui ser o serà liquidat amb els instruments de patrimoni propi de l'empresa, sempre que:

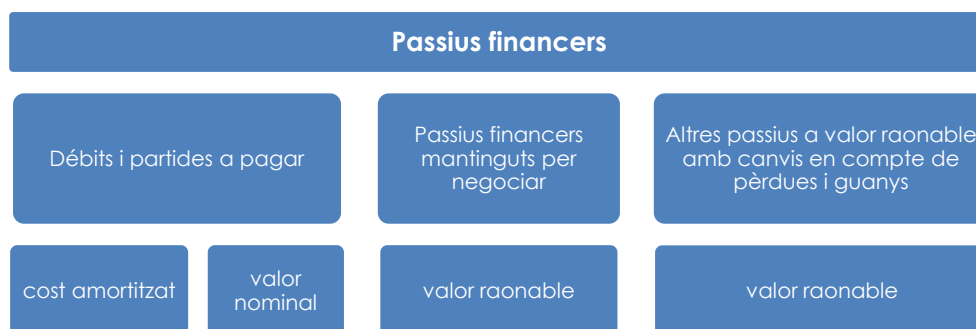
- Si no és un derivat, obligui o pugui obligar, a lliurar una quantitat variable dels seus instruments de patrimoni propi.
- Si és un derivat, pugui ser o serà, liquidat mitjançant una forma diferent a l'intercanvi d'una quantitat fixa d'efectiu o d'un altre actiu financer per una quantitat fixa dels instruments de patrimoni propi de l'empresa, a aquests efectes no s'inclouran entre els instruments de patrimoni propi, aquells que siguin, en sí mateixos, contractes per a la futura recepció o lliurament d'instruments de patrimoni propi de l'empresa.

Classificació de passius financers

Els passius financers, a efectes de la seva valoració, es classifiquen en alguna de les següents categories:

- Dèbits i partides a pagar
- Passius financers mantinguts per negociar
- Altres passius financers a valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys

Adicionalment, els passius financers originats com a conseqüència de transferències d'actius, en què l'empresa no hagi cedit ni retingut substancialment els riscos i beneficis, es valoraran de manera consistent amb l'actiu cedit.

Passius financers mantinguts per negociar

Els passius financers que es tinguin per negociar s'han de valorar d'acord amb el que disposa aquest apartat.

Es considera que un passiu financer es posseeix per negociar quan:

- S'emeti principalment amb el propòsit de readquirir en el curt termini (per exemple, obligacions i altres valors negociables emesos cotitzats que l'empresa pugui comprar en el curt termini en funció dels canvis de valor).
- Formi part d'una cartera d'instruments financers identificats i gestionats conjuntament de la qual existeixin evidències d'actuacions recents per obtenir guanys en el curt termini, o
- Sigui un instrument financer derivat, sempre que no sigui un contracte de garantia í a financera ni hagi estat designat com a instrument de cobertura.

El fet que un passiu financer s'utilitzi per finançar activitats de negociació no implica per si mateix la seva inclusió en aquesta categoria.

Els criteris utilitzats en la valoració d'aquesta partida són:

Valoració inicial.- S'han de valorar inicialment pel seu valor raonable, que, excepte evidència en contra, és el preu de la transacció, que equival al valor raonable de la contraprestació rebuda. Els costos de transacció que els siguin directament atribuïbles s'han de reconèixer en el compte de pèrdues i guanys de l'exercici.

Valoració posterior.- S'han de valorar pel seu valor raonable, sense deduir els costos de transacció en què es pugui incórrer en la seva cancel·lació.

Canvis en la valoració.- Els canvis que es produeixin en el valor raonable s'imputen en el compte de pèrdues i guanys de l'exercici.

Altres passius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys

En aquesta categoria s'inclouen els passius financers híbrids.

Els instruments financers híbrids són els que combinen un contracte principal no derivat i un derivat financer, anomenat derivat implícit, que no pot ser transferit de manera independent i l'efecte és que alguns dels fluxos d'efectiu de l'instrument híbrid varien de forma similar als fluxos d'efectiu del derivat considerat de forma independent (per exemple, bons referenciats al preu d'unes accions o a l'evolució d'un índex borsari).

També es podran incloure els passius financers que designi l'empresa en el moment del reconeixement inicial per a la seva inclusió en aquesta categoria. Aquesta designació només es podrà realitzar si resulta en una informació més rellevant, pel fet que:

- S'eliminen o redueixen de manera significativa inconsistències en el reconeixement o valoració (també denominades asimetries comptables) que altrament sorgirien per la valoració d'actius o passius o pel reconeixement de les pèrdues o guanys dels mateixos amb diferents criteris.
- Un grup de passius financers o d'actius i passius financers es gestioni i el seu rendiment s'avaluï sobre la base del seu valor raonable d'acord amb una estratègia de gestió del risc o d'inversió documentada i es faciliti informació del grup també en base al valor raonable al personal clau de la direcció segons es defineix en la norma 15ª d'elaboració dels comptes anuals.

En la memòria s'informarà sobre l'ús d'aquesta opció.

Els criteris utilitzats en la valoració d'aquesta partida són:

Valoració inicial.- S'han de valorar inicialment pel seu valor raonable, que, excepte evidència en contra, és el preu de la transacció, que equival al valor raonable de la contraprestació rebuda. Els costos de transacció que els siguin directament atribuïbles s'han de reconèixer en el compte de pèrdues i guanys de l'exercici.

Valoració posterior.- S'han de valorar pel seu valor raonable, sense deduir els costos de transacció en què es pugui incórrer en la seva cancel·lació.

Canvis en la valoració.- Els canvis que es produeixin en el valor raonable s'imputen en el compte de pèrdues i guanys de l'exercici.

Dèbits i partides a pagar

En aquesta categoria s'han de classificar, llevat que es classifiquin en alguna categoria diferent de passius financers, els:

- a) Dèbits per operacions comercials: són aquells passius financers que s'originen en la compra de béns i serveis per operacions de tràfic de l'empresa, i
- b) Dèbits per operacions no comercials: són aquells passius financers que, no sent instruments derivats, no tenen origen comercial.

Els criteris utilitzats en la valoració d'aquesta partida són:

Valoració inicial.- Valorar inicialment pel seu valor raonable, que, excepte evidència en contra, és el preu de la transacció, que equival al valor raonable de la contraprestació rebuda ajustat pels costos de transacció que els siguin directament atribuïbles.

No obstant el que assenyala el paràgraf anterior, els dèbits per operacions comercials amb venciment no superior a un any i que no tinguin un tipus d'interès contractual, així com els desemborsaments exigits per tercers sobre participacions, l'import dels quals s'espera pagar en el curt termini, es poden valorar pel seu valor nominal, quan l'efecte de no actualitzar els fluxos d'efectiu no sigui significatiu.

Valoració posterior.- Es valoren pel seu cost amortitzat. No obstant això, els dèbits amb venciment no superior a un any que, d'acord amb el que disposa l'apartat anterior, es valorin inicialment pel seu valor nominal, valorant per aquest import.

Canvis en la valoració.- Els interessos meritats s'han de comptabilitzar en el compte de pèrdues i guanys, aplicant el mètode del tipus d'interès efectiu.

Reclassificacions i baixes de passius financers

Reclassificacions.- L'empresa no pot reclassificar cap passiu financer inclòs inicialment en la categoria de mantinguts per a negociar o a valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys a altres categories, ni d'aquestes a aquestes.

Baixes.- L'empresa ha de donar de baixa un passiu financer quan

- a) l'obligació s'hagi extingit
- b) Adquireixi passius financers propis, encara que sigui amb la intenció de recol·locar en el futur
- c) Si es produeix un intercanvi d'instruments de deute entre un prestador i un prestatari, sempre que tinguin condicions substancialment diferents, es registrarà la baixa del passiu financer original i es reconeixerà el nou passiu financer que sorgeixi. De la mateixa manera es registrarà la modificació substancial de les condicions actuals d'un passiu financer

La diferència entre el valor en llibres del passiu financer o de la part d'aquest que s'hagi donat de baixa i la contraprestació pagada inclosos els costos de transacció atribuïbles i en la qual es recollirà així mateix qualsevol actiu cedit diferent de l'efectiu o passiu assumit, es reconeixerà en el compte de pèrdues i guanys de l'exercici en què tingui lloc.

En el cas d'un intercanvi d'instruments de deute que no tinguin condicions substancialment diferents, el passiu financer original no s'ha de donar de baixa del balanç registrant l'import de les comissions pagades com un ajustament del seu valor comptable. El cost amortitzat del passiu financer es determina aplicant el tipus d'interès efectiu, que serà aquell que iguali el valor en llibres del passiu financer en la data de modificació amb els fluxos d'efectiu a pagar segons les noves condicions.

A aquests efectes, les condicions dels contractes es consideren substancialment diferents quan el valor actual dels fluxos d'efectiu del nou passiu financer, incloent les comissions netes cobrades o pagades, sigui diferent, almenys en un deu per cent del valor actual dels fluxos d'efectiu romanents del passiu financer original, actualitzats ambdós al tipus d'interès efectiu d'aquest.

Passius financers al PGCpimes

En el PGCPIMES es contenen definicions de passius financers idèntiques a les contingudes en el PGC. No obstant això la classificació a efectes de valoració és més simple perquè s'esmenten només dos tipus: Passius financers a cost amortitzat i Passius financers mantinguts per negociar. Els criteris valoratius són similars als utilitzats en el PGC per a les categories equivalents.

Passius financers al projecte de Real Decret de Reforma del PGC

La definició de passiu financer no canviarà amb la reforma del PGC que està publicat en forma de projecte de Real Decret per ser aplicat a partir de 01-01-2021. Les classificacions de passius seran lleugerament reduïdes, doncs passaran a tenir només dos tipus:

1. Passius financers a cost amortitzat
2. Passius financers a valor raonable amb canvis al compte de pèrdues i guanys

La primera de les categories es correspon amb la que fins ara es deia "dèbits i partides a pagar". Les altres dues categories fins ara existents es concentraran en una de sola.

Els criteris de valoració aplicables no seran diferents dels que es venien aplicant.

NORMA SOBRE OPERACIONS EN MONEDA ESTRANGERA

Definició de transaccions en moneda estrangera

Una transacció en moneda estrangera és aquella l'import es denomina o exigeix la seva liquidació en una moneda diferent de la funcional.

La moneda funcional és la moneda de l'entorn econòmic principal en què opera l'empresa. Es presumirà, excepte prova en contra, que la moneda funcional de les empreses domiciliades a Espanya és l'euro.

Als efectes d'aquesta norma, els elements patrimonials es diferencien, segons la seva consideració, en:

Partides monetàries. - Són l'efectiu, així com els actius i passius que s'hagin de rebre o pagar amb una quantitat determinada o determinable d'unitats monetàries. S'inclouen, entre altres, els préstecs i partides a cobrar, els debits i partides a pagar i les inversions en valors representatius de deute que compleixin els requisits anteriors.

Partides no monetàries. - Són els actius i passius que no es considerin partides monetàries, és a dir, que s'hagin de rebre o pagar amb una quantitat no determinada ni determinable d'unitats monetàries. S'inclouen, entre altres, els immobilitzats materials, inversions immobiliàries, el fons de comerç i altres immobilitzats intangibles, les existències, les inversions en el patrimoni d'altres empreses que compleixin els requisits anteriors, les bestretes a compte de compres o vendes, així com els passius a liquidar mitjançant el lliurament d'un actiu no monetari.

Valoració inicial

Tota transacció en moneda estrangera es convertirà a moneda funcional, mitjançant l'aplicació a l'import en moneda estrangera, del tipus de canvi de comptat, és a dir, del tipus de canvi utilitzat en les transaccions amb lliurament immediat, entre ambdues monedes, en la data de la transacció, entesa com aquella en què es compleixin els requisits per al seu reconeixement.

Es podrà utilitzar un tipus de canvi mitjà del període (com a màxim mensual) per a totes les transaccions que tinguin lloc durant aquest interval, en cadascuna de les classes de moneda estrangera en què aquestes s'hagin realitzat, llevat que aquest tipus hagi patit variacions significatives durant l'interval de temps considerat.

Valoració posterior de partides monetàries

Al tancament de l'exercici es valoraran aplicant el tipus de canvi de tancament, entès com el tipus de canvi mitjà de comptat, existent en aquesta data.

Les diferències de canvi, tant positives com negatives, que s'originin en aquest procés, així com les que es produeixin en liquidar aquests elements patrimonials, s'han de reconèixer en el compte de pèrdues i guanys de l'exercici en què sorgeixin.

Valoració posterior de partides no monetàries

Els canvis en la valoració per les alteracions del tipus de canvi es registraran depenent del tipus de valoració que tinguin els actius no monetaris:

Partides no monetàries valorades a cost històric	Partides no monetàries valorades a valor raonable
Es valoraran aplicant el tipus de canvi de la data de la transacció (Per exemple immobilitzat material o existències)	Es valoraran aplicant el tipus de canvi de la data de determinació del valor raonable (Per exemple accions de la cartera d'inversions a curt termini o a llarg termini)
<p>Quan un actiu denominat en moneda estrangera s'amortitzi, les dotacions a l'amortització es calculen sobre l'import en moneda funcional aplicant el tipus de canvi de la data en què va ser registrat inicialment</p> <p>La valoració així obtinguda no podrà excedir, en cada tancament posterior, l'import recuperable en aquell moment, aplicant a aquest valor, si és necessari, el tipus de canvi de tancament, és a dir, de la data a la qual es refereixen els comptes anuals</p>	<p>Quan les pèrdues o guanys derivats de canvis en la valoració d'una partida no monetària es reconeixin en el compte de pèrdues i guanys de l'exercici, tal com les inversions en instruments de patrimoni classificades com actius financers mantinguts per negociar o en altres actius financers a valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys, qualsevol diferència de canvi, inclosa en aquestes pèrdues o guanys, també s'ha de reconèixer en el resultat de l'exercici</p>

Cas particular de valoració

Quan, d'acord amb el que disposa la norma relativa a instruments financers, s'hagi de determinar el patrimoni net d'una empresa participada corregit, si s'escau, per les plusvàlues tàcites existents en la data de valoració, s'aplicarà el tipus de canvi de tancament al patrimoni net i a les plusvàlues tàcites existents a aquesta data.

No obstant això, si es tracta d'empreses estrangeres que es trobin afectades per altes taxes d'inflació, aquests valors a considerar han de resultar d'estats financers ajustats, amb caràcter previ a la seva conversió. Els ajustos s'han de fer d'acord amb els criteris inclosos sobre "Ajustos per altes taxes d'inflació" en les Normes per a la formulació dels comptes anuals consolidats, que despleguen el Codi de Comerç.

Es considera que hi ha altes taxes d'inflació quan es donin determinades característiques en l'entorn econòmic d'un país, entre les quals s'inclouen, de forma no exhaustiva, les següents:

- La taxa acumulativa d'inflació en tres anys s'aproximi o sobrepassi el 100%.
- La població en general prefereixi conservar la seva riquesa en actius no monetaris o en una altra moneda estrangera estable.
- Les quantitats monetàries s'acostumin a referenciar en termes d'una altra moneda estrangera estable, i fins i tot els preus establir-se en una altra moneda.
- Les vendes i compres a crèdit tinguin lloc a preus que compensin la pèrdua de poder adquisitiu esperada durant l'ajornament, fins i tot quan el període és curt, o
- Els tipus d'interès, salaris i preus es lliguin a l'evolució d'un índex de preus.

Moneda funcional diferent de l'euro

La moneda de presentació és la moneda en què es formulen els comptes anuals, és a dir, l'euro.

Excepcionalment, quan la moneda o monedes funcionals d'una empresa espanyola siguin diferents de l'euro, la conversió dels seus comptes anuals a la moneda de presentació es realitzarà aplicant els criteris establerts sobre "Conversió d'estats financers en moneda funcional diferent de la moneda de presentació" a les Normes per a la formulació dels comptes anuals consolidats, que despleguen el Codi de Comerç.

Les diferències de conversió s'han de registrar directament en el patrimoni net.

NORMA SOBRE IMPOST SOBRE EL VALOR AFEGIT (IVA)

Tractament inicial de les quotes suportades

L'IVA suportat no deduïble forma part del preu d'adquisició dels actius corrents i no corrents, així com dels serveis, que siguin objecte de les operacions gravades per l'impost. En el cas d'autoconsum intern, és a dir, producció pròpia amb destinació a l'immobilitzat de l'empresa, l'IVA no deduïble s'ha d'afegir al cost dels respectius actius no corrents.

L'IVA repercutit no forma part de l'ingrés derivat de les operacions gravades per aquest impost o de l'import net obtingut en l'alienació o disposició per altra via en el cas de baixa en comptes d'actius no corrents.

Les regles sobre l'IVA suportat no deduïble són aplicables, si s'escau, a l'IGIC i a qualsevol altre impost indirecte suportat en l'adquisició d'actius o serveis, que no sigui recuperable directament de la hisenda pública.

Les regles sobre l'IVA repercutit són aplicables, si s'escau, a l'Isis i a qualsevol altre impost indirecte que gravi les operacions realitzades per l'empresa i que sigui rebut per compte de la Hisenda Pública. No obstant això, es comptabilitzaran com a despeses i per tant no reduiran la xifra de negocis, aquells tributs que per a determinar la quota a ingressar prenguin com a referència la xifra de negocis o una altra magnitud relacionada, però el fet imposable no sigui l'operació per la qual es transmeten els actius o es presten els serveis.

Tractament posterior de les quotes suportades

No alteren les valoracions inicials aquelles rectificacions en l'import de l'IVA suportat no deduïble, conseqüència de la regularització derivada de la prorata definitiva, inclosa la regularització per béns d'inversió.

NORMA SOBRE IMPOST SOBRE BENEFICIS

Definició d'impost sobre beneficis

Els impostos sobre el benefici a què es refereix aquesta norma són aquells impostos directes, ja siguin nacionals o estrangers, que es liquiden a partir d'un resultat empresarial calculat d'acord amb les normes fiscals que s'apliquin.

Quan aquest càlcul no es realitzi en funció de les transaccions econòmiques reals, sinó mitjançant la utilització de signes, índexs i mòduls objectius, no s'aplicarà la part d'aquesta norma que correspongui a l'impost diferit, sense perjudici que quan aquests procediments s'apliquin només parcialment en el càlcul de l'impost o en la determinació de les rendes, puguin sorgir actius o passius per impost diferit.

Impost corrent

L'impost corrent és la quantitat que satisfà l'empresa com a conseqüència de les liquidacions fiscals de l'impost o impostos sobre el benefici relatives a un exercici.

L'impost corrent corresponent a l'exercici present i als anteriors, s'ha de reconèixer com un passiu en la mesura que estigui pendent de pagament, un cop considerades les retencions i pagaments a compte realitzades durant l'exercici. En cas contrari, si la quantitat ja pagada o retinguda, corresponent a l'exercici present i als anteriors, excedeix l'impost corrent per aquests exercicis, l'excés s'ha de reconèixer com un actiu.

Les deduccions i altres avantatges fiscals en la quota de l'impost, així com les pèrdues fiscals compensables d'exercicis anteriors i aplicades efectivament en aquest, donen lloc a un menor import de l'impost corrent.

No obstant això, aquelles deduccions i altres avantatges fiscals en la quota de l'impost que tinguin una naturalesa econòmica assimilable a les subvencions, es podran registrar d'acord amb el que disposa la norma relativa a subvencions, donacions i llegats rebuts.

En aquelles jurisdiccions que permetin la devolució de quotes satisfetes en exercicis anteriors a causa d'una pèrdua fiscal en l'exercici present, l'impost corrent serà la quota d'exercicis anteriors que recupera l'empresa com a conseqüència de les liquidacions fiscals de l'impost o impostos sobre el benefici relatives a l'exercici. En aquests casos, l'import a cobrar per la devolució de quotes satisfetes en exercicis anteriors s'ha de reconèixer com un actiu per impost corrent.

Els actius i passius per impost corrent es valoraran per les quantitats que s'espera pagar o recuperar de les autoritats fiscals, d'acord amb la normativa vigent o aprovada i pendent de publicació en la data de tancament de l'exercici.

Impost diferit. Diferències temporàries

Les diferències temporàries són aquelles derivades de la diferent valoració, comptable i fiscal, atribuïda als actius, passius i determinats instruments de patrimoni propi de l'empresa, en la mesura que tinguin incidència en la càrrega fiscal futura.

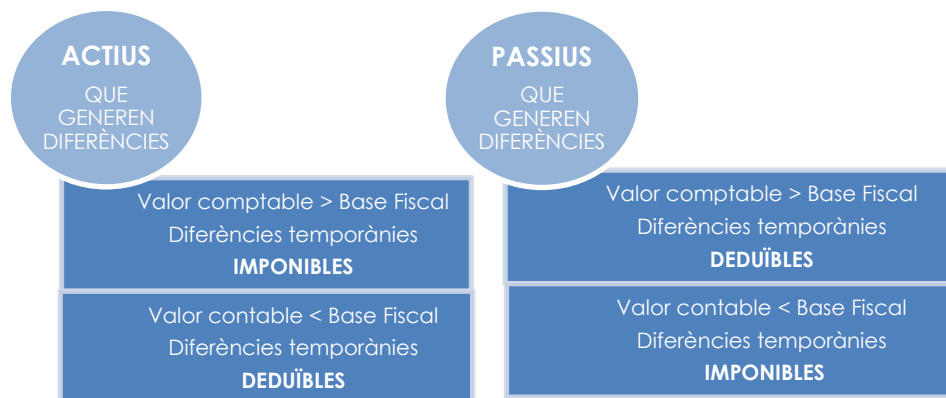
La valoració fiscal d'un actiu, passiu o instrument de patrimoni propi, denominada base fiscal, és l'import atribuït a aquest element d'acord amb la legislació fiscal aplicable. Pot existir algun element que tingui base fiscal encara que no tingui valor comptable i, per tant, no figuri reconegut en el balanç.

Les diferències temporàries es produeixen:

- a) Normalment, per l'existència de diferències temporals entre la base imposable i el resultat comptable abans d'impostos, l'origen es troba en els diferents criteris temporals d'imputació emprats per determinar ambdues magnituds i que, per tant, reverteixen en períodes subsegüents
- b) En altres casos, com ara:
 - i. En els ingressos i despeses registrats directament en el patrimoni net que no es computen en la base imposable, incloses les variacions de valor dels actius i passius, sempre que aquestes variacions difereixin de les atribucions anades a efectes fiscals
 - ii. En una combinació de negocis, quan els elements patrimonials es registren per un valor comptable que difereix del valor atribuït a efectes fiscals
 - iii. En el reconeixement inicial d'un element, que no procedeixi d'una combinació o de negocis, si el seu valor comptable difereix de l'atribuït a efectes fiscals

Les diferències temporàries es classifiquen en:

- Diferències temporàries imposables, que són les que donaran lloc a majors quantitats a pagar o menors quantitats a retornar per impostos en exercicis futurs, normalment a mesura que es recuperin els actius o es liquidin els passius dels quals es deriven.
- Diferències temporàries deduïbles, que són aquelles que donar a lloc a menors quantitats a pagar o majors quantitats a retornar per impostos en exercicis futurs, normalment a mesura que es recuperin els actius o es liquidin els passius dels quals es deriven.

Impost diferit. Passius per impostos diferits

En general, s'ha de reconèixer un passiu per impost diferit per totes les diferències temporàries imposables, llevat que aquestes hagin sorgit de:

- El reconeixement inicial d'un fons de comerç. No obstant això, els passius per impost diferit relacionats amb un fons de comerç, es registrarà a no sempre que no hagin sorgit del seu reconeixement inicial.
- El reconeixement inicial d'un actiu o passiu en una transacció que no és una combinació de negocis i a més no va afectar ni al resultat comptable ni a la base imposable de l'impost.

Els passius per impost diferit es valoraran segons els tipus de gravamen esperats en el moment de la seva reversió, segons la normativa que estigui vigent o aprovada i pendent de publicació en la data de tancament de l'exercici, i d'acord amb la manera com racionalment es prevegi pagar el passiu. Els passius per impost diferit no han de ser descomptats financerament.

Si s'escau, la modificació de la legislació tributària, especialment la modificació dels tipus de gravamen, i l'evolució de la situació econòmica de l'empresa donarà lloc a la corresponent variació en l'import dels passius per impost diferit.

Impost diferit. Actius per impostos diferits

D'acord amb el principi de prudència només s'han de reconèixer actius per impost diferit en la mesura que resulti probable que l'empresa disposi de guanys fiscals futurs que permetin l'aplicació d'aquests actius.

Sempre que es compleixi la condició anterior, s'ha de reconèixer un actiu per impost diferit en els supòsits següents:

- Per les diferències temporàries deduïbles
- Pel dret a compensar en exercicis posteriors les pèrdues fiscals
- Per les deduccions i altres avantatges fiscals no utilitzats, que quedin pendents d'aplicar fiscalment

Sense perjudici d'això, no s'ha de reconèixer un actiu per impost diferit quan la diferència temporalment deduïble hagi sorgit pel reconeixement inicial d'un actiu o passiu en una transacció que no sigui una combinació de negocis i a més no va afectar ni el resultat comptable ni la base imposable de l'impost.

A la data de tancament de cada exercici, l'empresa ha de reconsiderar els actius per impost diferit reconeguts i els que no hagi reconegut anteriorment. En aquest moment, l'empresa ha de donar de baixa un actiu reconegut anteriorment si ja no resulta probable la seva recuperació, o registrar qualsevol actiu d'aquesta naturalesa no reconegut anteriorment, sempre que resulti probable que l'empresa disposi de guanys fiscals futurs en quantia suficient que permetin la seva aplicació.

Els actius per impost diferit es valoraran segons els tipus de gravamen esperats en el moment de la seva reversió, segons la normativa que estigui vigent o aprovada i pendent de publicació en la data de tancament de l'exercici, i d'acord amb la manera com racionalment es prevegi recuperar l'actiu. Els actius per impost diferit no han de ser descomptats financerament.

Si s'escau, la modificació de la legislació tributària, especialment la modificació dels tipus de gravamen, i l'evolució de la situació econòmica de l'empresa donarà lloc a la corresponent variació en l'import dels actius per impost diferit.

Despesa o ingrés per impost sobre beneficis

La despesa (ingrés) per impost sobre beneficis de l'exercici comprèn

- la part relativa a la despesa (ingrés) per l'impost corrent: la cancel·lació de les retencions i pagaments a compte així com el reconeixement dels passius i actius per impost corrent
- la part corresponent a la despesa (ingrés) per l'impost diferit: el reconeixement i la cancel·lació dels passius i actius per impost diferit, així com, si s'escau, pel reconeixement i imputació al compte de pèrdues i guanys de l'ingrés directament imputat al patrimoni net que pugui resultar de la comptabilització d'aquelles deduccions i altres avantatges fiscals que tinguin la naturalesa econòmica de subvenció.

Tant la despesa o l'ingrés per impost corrent com diferit, s'inscriuran en el compte de pèrdues i guanys. No obstant això, en els següents casos els actius i passius per impost corrent i diferit tenen com a contrapartida les que a continuació s'indiquen:

- a) Si es relacionen amb una transacció o succés que s'hagi reconegut directament en una partida del patrimoni net, es reconeixeran amb càrrec o abonament a aquesta partida
- b) Si haguessin sorgit a causa d'una combinació de negocis, es reconeixeran com els demás elements patrimonials del negoci adquirit, llevat que constitueixin actius o passius de l'adquirent, en aquest cas, el seu reconeixement o baixa no formarà part de la combinació de negocis. La despesa per impost corrent que es posi de manifest a conseqüència de la anulació de la participació prèvia a la societat adquirida, s'inscriurà en el compte de pèrdues i guanys

Quan la modificació de la legislació tributària o l'evolució de la situació econòmica de l'empresa hagin donat lloc a una variació en l'import dels passius i actius per impost diferit, aquests ajustaments constitueixen un ingrés o despesa, segons correspongui, per impost diferit, en el compte de pèrdues i guanys, excepte en la mesura que es relacionin amb partides que van haver de ser prèviament carregades o abonades directament a patrimoni net, cas en què s'imputaran directament en aquest.

En el cas particular d'una empresa en què totes les diferències temporànies a l'inici i tancament de l'exercici hagin estat originades per diferències temporals entre la base imposable i el resultat comptable abans d'impostos, la despesa (ingrés) per impost diferit es pot valorar directament mitjançant la suma algebraica de les quantitats següents, cadascuna amb el signe que correspongui:

- a) Els imports que resultin d'aplicar el tipus de gravamen apropiat a l'import de cadascuna de les diferències indicades, reconegudes o aplicades en l'exercici, i a les bases imposables negatives a compensar en exercicis posteriors, reconegudes o aplicades en l'exercici
- b) Els imports de les deduccions i altres avantatges fiscals pendents d'aplicar en exercicis posteriors, reconegudes o aplicades en l'exercici, així com, si s'escau, pel reconeixement i imputació al compte de pèrdues i guanys de l'ingrés directament imputat al patrimoni net que pugui resultar de la comptabilització d'aquelles deduccions i altres avantatges fiscals en la quota de l'impost que tinguin una naturalesa econòmica assimilable a les subvencions
- c) Els imports derivats de qualsevol ajust valoratiu dels passius o actius per impost diferit, normalment per canvis en els tipus de gravamen o de les circumstàncies que afecten la eliminació o reconeixement posteriors d'aquests passius o actius

També en aquest cas particular, la despesa (ingrés) total per l'impost sobre beneficis comprèn la part relativa a l'impost corrent i la part corresponent a l'impost diferit calculat d'acord amb el que expressa aquest cas.

NORMA SOBRE INGRESSOS PER VENDES I PRESTACIONS DE SERVES

Criteris de valoració

Els ingressos procedents de la venda de béns i de la prestació de serveis s'han de valorar pel valor raonable de la contrapartida, rebuda o per rebre, derivada dels mateixos, que, excepte evidència en contra, és

- el preu acordat per aquests béns o serveis
- una vegada deduït l'import de qualsevol descompte, rebaixa en el preu o altres partides similars que l'empresa pugui concedir
- un cop deduïts els interessos incorporats al nominal dels crèdits. Tanmateix, podran incloure els interessos incorporats als crèdits comercials amb venciment no superior a un any que no tinguin un tipus d'interès contractual, quan l'efecte de no actualitzar els fluxos d'efectiu no sigui significatiu.

Els impostos que graven les operacions de venda de béns i prestació de serveis que l'empresa ha de repercutir a tercers com l'impost sobre el valor afegit i els impostos especials, així com les quantitats rebudes per compte de tercers, no formen part dels ingressos.

No s'ha de reconèixer cap ingrés per la permuta de béns o serveis, per operacions de tràfic, de similar naturalesa i valor.

Per tal de comptabilitzar els ingressos atenent al fons econòmic de les operacions, pot passar que els components identificables d'una mateixa transacció s'hagin de reconèixer aplicant criteris diversos, com una venda de béns i els serveis annexos, a la inversa, transaccions diferents però lligades entre si s'han de tractar comptablement de forma conjunta.

Quan hi hagi dubtes relatius al cobrament d'un import prèviament reconegut com a ingressos per venda o prestació de serveis, la quantitat que s'estimi com a cobrament improbable s'ha de registrar com una despesa per correcció de valor per deteriorament i no com un menor ingrés.

Criteris per al reconeixement de vendes

Només es comptabilitzaran els ingressos procedents de la venda de béns quan es compleixin totes i cadascuna de les següents condicions:

- a) L'empresa ha transferit al comprador els riscos i beneficis significatius inherents a la propietat dels béns, amb independència de seva transmissió jurídica. Es presumirà que no s'ha produït la transferència, quan el comprador posseeixi el dret de vendre els béns a l'empresa, i aquesta l'obligació de recomprar pel preu de venda inicial més la rendibilitat normal que obtindria un prestador
- b) L'empresa no manté la gestió corrent dels béns venuts en un grau associat normalment amb la seva propietat, ni reté el control efectiu d'aquests
- c) L'import dels ingressos es pot valorar amb fiabilitat
- d) És probable que l'empresa rebi els beneficis o rendiments econòmics derivats de la transacció
- e) Els costos incorreguts o a incórrer en la transacció poden ser valorats amb fiabilitat

Criteris per al reconeixement de prestacions de serveis

Els ingressos per prestació de serveis s'han de reconèixer quan el resultat de la transacció pugui ser estimat amb fiabilitat, considerant per a això el percentatge de realització del servei en la data de tancament de l'exercici. En conseqüència, només es comptabilitzaran els ingressos procedents de prestació de serveis quan es compleixin totes i cadascuna de les següents condicions:

- a) L'import dels ingressos es pot valorar amb fiabilitat
- b) És probable que l'empresa rebi els beneficis o rendiments econòmics derivats de la transacció
- c) El grau de realització de la transacció, en la data de tancament de l'exercici, pot ser valorat amb fiabilitat
- d) Els costos ja incorreguts en la prestació, així com els que queden per incórrer fins a completar-la, poden ser valorats amb fiabilitat

L'empresa revisarà i, si és necessari, modificar les estimacions de l'ingrés per rebre, a mesura que el servei es va prestant. La necessitat d'aquestes revisions no indica, necessàriament, que el desenllaç o resultat de l'operació de prestació de serveis no pugui ser estimat amb fiabilitat.

Quan el resultat d'una transacció que impliqui la prestació de serveis no pugui ser estimat de manera fiable, s'han de reconèixer ingressos, només en la quantia en què les despeses reconegudes es considerin recuperables.

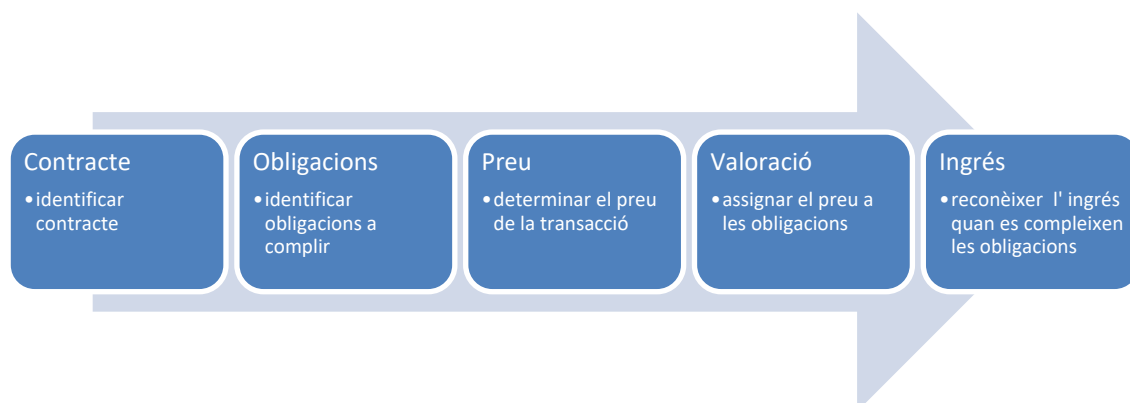
Ingressos per vendes i prestacions de serveis en el projecte de Real Decret que reforma el PGC

El projecte de Real Decret publicat l'octubre de 2018 i que previsiblement entrarà en vigor a 01-01-2021 inclou una nova redacció de la norma 14 sobre reconeixement d'ingressos per vendes i prestacions de serveis que, a més a més, es complementarà amb una Resolució de l'ICAC desenvolupant aquest mateix tema. La Resolució està ja publicada en forma de projecte i s'espera que entrarà en vigor al mateix temps que la reforma del PGC.

A la nova norma es concreta una metodologia pel reconeixement d'ingressos, que parteix del concepte central de transferència del control de bens o serveis compromesos amb els clients. En el moment que es transfereix el control, la empresa valorarà l'ingrés per l'import que reculli la contraprestació a la que espera tenir dret a canvi dels esmentats bens i serveis.

Els ingressos es reconeixeran comptablement seguint un procés que consta de cinc etapes successives:

1. Identificar el contracte o contractes amb el client, entès com un acord entre les parts que crea drets i obligacions exigibles
2. Identificar la obligació o obligacions a complir en el contracte, representatives dels compromisos de transferir bens o prestar serveis a un client
3. Determinar el preu de la transacció o contraprestació del contracte a la que l'empresa espera tenir dret, a canvi de la transferència de bens o de la prestació de serveis compromesa amb el client
4. Assignar el preu de la transacció a les obligacions a complir, que haurà de realitzar-se en funció dels preus de venda individuals de cada bé o servei diferent que s'hagi compromès en el contracte, o bé, en el seu cas, seguint una estimació del preu de venda quan el mateix no sigui observable de manera independent
5. Reconèixer l'ingrés per activitats ordinàries quan (o a mesura que) l'empresa compleix una obligació compromesa mitjançant la transferència d'un bé o la prestació d'un servei, de forma que l'import de l'ingrés d'activitats ordinàries reconegut serà l'import assignat a l'obligació contractual satisfeta

Tot i que a la pràctica aquest procediment de reconeixement d'ingressos coincideix amb l'ingrés que s'estava comptabilitzant fins ara, és possible que en alguns sectors i empreses hi hagi efectes significatius. Alguns exemples d'empreses possiblement afectats seran les constructors, les empreses que realitzin treballs d'enginyeria complexos sota encàrrec del client, les de cessió de llicències (per exemple programes informàtics), algunes ofertes comercials a diferents sectors,...

NORMA SOBRE CANVIS EN CRITERIS COMPTABLES, ERRORS I ESTIMACIONS COMPTABLES

Ajustaments retrospectius

Quan es produeixi un canvi de criteri comptable, el que només procedirà d'acord amb el que estableix el principi d'uniformitat, s'aplica de forma retroactiva i el seu efecte es calcularà des de l'exercici més antic per al qual es disposi d'informació.

L'ingrés o despesa corresponent a exercicis anteriors que es derivi d'aquesta aplicació motivarà, en l'exercici en què es produeix el canvi de criteri, el corresponent ajust per l'efecte acumulat de les variacions dels actius i passius, el qual s'ha d'imputar directament en el patrimoni net, en concret, en una partida de reserves tret que afectés a una despesa o un ingrés que es va imputar en els exercicis previs directament en una altra partida del patrimoni net. Així mateix s'han de modificar les xifres afectades en la informació comparativa dels exercicis als quals afecti el canvi de criteri comptable.

En l'esmena d'errors relatiu a exercicis anteriors són aplicables les mateixes regles que per als canvis de criteris comptables. A aquests efectes, s'entén per errors les omissions o inexactituds en els comptes anuals d'exercicis anteriors per no haver utilitzat, o no haver-ho fet adequadament, informació fiable que estava disponible quan es van formular i que l'empresa podria haver obtingut i tingut en compte en la formulació d'aquests comptes.

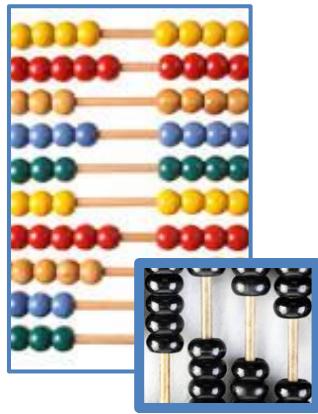
Sempre que es produeixin canvis de criteri comptable o esmena d'errors relatiu a exercicis anteriors s'ha d'incorporar la corresponent informació en la memòria dels comptes anuals.

Ajustaments prospectius

No obstant això, es qualificaran com canvis en estimacions comptables aquells ajustaments en el valor comptable d'actius o passius, o en l'import del consum futur d'un actiu, que siguin conseqüència de l'obtenció d'informació addicional, d'una major experiència o del coneixement de nous fets.

El canvi d'estimacions comptables s'aplica de forma prospectiva i el seu efecte s'imputarà, segons la naturalesa de l'operació de què es tracti, com a ingrés o despesa en el compte de pèrdues i guanys de l'exercici o, quan procedeixi, directament al patrimoni net. L'eventual efecte sobre exercicis futurs s'anirà imputant en el transcurs d'aquests.

S'informarà a la memòria dels canvis en estimacions comptables que hagin produït efectes significatius en l'exercici actual, o que hagin de produir en exercicis posteriors.

ESQUEMES DE NORMATIVA COMPTABLE

Curs 2020-2021

Grau Administració i Direcció Empreses
Facultat Economia i Empresa
Universitat de Barcelona

Dr. Javier Osés García

UNIVERSITAT DE
BARCELONA